

Guy Spitaels megbeszélései

Az MSZMP KB meghívására hazánkban tartózkodó Guy Spitaels, a Frankofon Szocialista Párt elnöke. Övári Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára és Várkonyi Péter, a KB titkára hétfőn megbeszéléseket folytatott Guy Spitaelsszel. A tárgyalásokon kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik és párt-

jaik helyzetéről, vélemény-cserét folytattak a nemzetközi helyzet, az európai béke és biztonság megőrzésének időszaki kérdéseiről, valamint az MSZMP és a Frankofon Szocialista Párt közötti kapcsolatok bővítésének lehetőségeiről.

A találkozón jelen volt Horn Gyula, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője. (MTI)

Szovjet oktatási szakemberek látogatása

A szovjet Felső- és Középfokú Szakoktatási, valamint a Közoktatási Minisztérium munkatársaiból, továbbá szovjet egyetemek és főiskolák oktatóiból álló delegáció érkezett hazánkba a Művelődési Minisztérium meghívására. A küldöttség megbeszéléseket folytat magyar egyetemek és tanárképző főiskolák orosz tanszékeinek

vezetőivel, oktatóival a magyar hallgatók orosz nyelvi képzésének, valamint a szovjetunióbeli részképzésének aktuális kérdéseiről.

A delegáció budapesti tartózkodása után Debrecenre látogat, ahol a Kossuth Lajos Tudományegyetem vendégeiként szakmai konferencián vesznek részt.

(MTI)

Ötös ikrek születtek Budapesten

Öt egészséges gyermeknek — négy kislánynak és egy kisfiúnak — adott életet Tarjányné Sándorné hétfőn délután a Budapesti Orvostudományi Intézet szülészeti és nőgyógyászati klinikáján. A világvíznyomatban is rendkívüli eseménynek számított szülést Dr. Gáti István professzor, a klinika igazgatója — számos orvosból és más szakemberekből álló csoport közreműködésével — vezette le. A gyermekeket császármetszéssel segítették a világra.

A 24 éves, Kiskunfélegyháza lakó Tarjányné és az orvosok felkészülten várhatták a rendkívüli eseményt, hiszen a terhesség 24. hetében már felfedezték az ikerterhességet. Ekkor került a kismama az OTKI-ba, ahol

ultrahangos vizsgálattal állapították meg, hogy öt gyermek világra jötté várható. Tarjányné Sándorné ettől kezdve a klinika lakója lett, gondos orvosi felügyelet mellett várta gyermekei megszületését, amely a terhesség 33. hetében következett be.

Az első gyermek, Szilvia, 1410 grammal született, 13 óra 35 perckor; öt 2 perccel később követte Melinda, akinek a testsúlya 1600 gramm, majd 13 óra 40 perckor Hajnalka 1220 grammal született. Újabb 2 perc elteltével jött a világra az egyetlen fiú, Sándor, 1200 grammal. Erika, az ötödik gyermek 1180 grammal, 13 óra 45 perckor követte testvéreit. A gyermekek élet-

Párizsban tartottak tanácskozást Európa szocialista, illetve szociáldemokrata kormányzati országainak vezetői. Képünkön (balról jobbra) a megbeszélések néhány résztvevője: Palme svéd, Papandreu görög, Thiam szenegáli, Kreisky osztrák kormányzó, Jospin francia szocialista vezető, Mitterrand elnök és Gonzalez spanyol miniszterelnök

Nitze Bonnban tárgyalt

Bonn, 1983. január 24. (MTI) — A nyugatnémet fővárosban tárgyalt hétfőn Paul Nitze, az európai közép-távlatvonalú fegyverek csökkentéséről folyó genfi tárgyalásokon részt vevő amerikai küldöttség vezetője.

Nitze, aki az év végi hosszabb szünet után csütörtökön kezdte meg újra tárgyalásait Genfben a szovjet küldöttséggel, részletesen tájékoztatta a nyugatnémet kormány vezetőit az Egyesült Államok tárgyalási koncepciójáról, azokról az utasításokról, amelyeket a hét végén kapott Reagan elnöktől. Reagan azzal bízta meg Nitze-t, hogy még egyszer alaposan tisztázza a nullamegoldás lehetőségét, kilátásait.

Az amerikai diplomatát fogadta Helmut Kohl kancellár, aki kifejtette, hogy kormánya egyfelől változatlanul a nullamegoldást tekintti a „legkívánatosabb” célként, másfelől érdekelt meg-

felelő tárgyalási eredmények elérésében.

Kohlon kívül Nitze megbeszélést folytatott Manfred Wörner hadügyminiszterrel, Karl Carstens államfővel és Egon Bahr szociáldemokrata leiszerelesi szakértővel. Hans-Dietrich Genescher nyugatnémet külügyminiszterrel Nitze kedden délelőtt Brüsszelben találkozik, ahol a NATO-tanácsot is tájékoztatni fogja.

Diether Stolze, a bonni kabinet szóvivője, hétfőn közölte, hogy a nyugatnémet kormány számára a nullamegoldás nem jelenti a „mindent vagy semmit” politikáját. A Kohl-kormány a legutóbbi szovjet javaslatokat is üdvözölte, mint „helyes irányba” tett lépéseket — mondta a szóvivő, hozzátéve: kormánya az összes szovjet közép-távlatvonalú rakéta megsemmisítését akarja, de nem tartja kizártnak, hogy e rakték egy részét a Távolkeletre telepítsék át.

A lisszaboni döntés

Eanes portugál államfő televíziós beszédében közölte: feloszlatta a parlamentet és kiírja az idő előtti választásokat. A döntéssel új szakasz kezdődik az elhúzódó portugál válság történetében. A körkép fontosabb számai: 13 milliárd dollár államadósság, 3,5 millió dollár mérleghiány, 23 százalékos infláció, 15 százalékos munkanélküliség. Ilyen helyzetben a szokásosnál is veszélyesebb az elhúzódó hatalmi kötelvényezés. Ami a politikai előzményeket illeti, a tavaly decemberi helyhatósági választásokon kint, hogy az AD (Demokratikus Szövetség) nevű kormánykoalíció vezető ereje, a Szociáldemokrata Párt elvesztette szavazóinak hat százalékát. Ez — és a felismerés, hogy ilyen nehéz helyzetben egyszerűen nem érdemes a felelősséget vállalni — egyhéttel később lemondásra készítette Pinto Balsemao kormányfőt.

Az inkább nyugat-európai liberálisokra emlékeztető szociáldemokratákon kívül az AD tagja a Kereszténydemokrata és a Monarchista Párt — ellentétükbe az elmúlt két esztendőben összesen három kormányfő bukott bele. Ez az időszak ráadásul a folyamatos jobbra tolódás ideje volt. Egymás után kerültek veszélybe az 1974-es forradalom legnagyobb vívmányai (megkérdőjelezték a földreformot és az államosításokat, megszüntették a rendkívül haladó testületet, a Forradalmi Tanácsot). A Balsemao lemondását követő veszélyes politikai vákuumban az államfő többször figyelmeztette az AD-t. Miután a válasz erre egy miniszterként már megbukott, szociáldemokrata körökben is másodrendűnek minősített politikusként, Vitor Crespo kormányfői jelölése volt, Eanes elnök vetett véget a huzavonának, megadva Portugáliának a tiszta lap lehetőségét.

Elméletileg Portugáliában adott egy baloldali többség esélye. A probléma az, hogy a Szocialista Párt elzárkózik egy baloldali bloktól, és a centrum, a jobbszárny felé keresi partnereit. Ez a múltban már többször kudarcot vallott, mégsem lehetünk biztosak abban, hogy Soaresék tanulnak a leckéből. Egyelőre csak az biztos, hogy a lakosság többsége a kilátásos halvány reményeként köszönti Eanes elnök döntését...

Harmat Endre

Fogadás a román nagykövetségen

A magyar—román barátság, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának 35. évfordulóján Victor Bolojan, Románia budapesti nagykövete, hétfőn a nagykövetség épületében fogadást adott, amelyen részt

vevett Puja Frigyes külügyminiszter és a minisztérium több vezető munkatársa. Baróty Miklós nagykövet, halálirásának 35. évfordulóján Victor Bolojan, Románia budapesti nagykövete, hétfőn a nagykövetség épületében fogadást adott, amelyen részt vett Puja Frigyes külügy-

miniszter is. (MTI)

Reagan — félidőben

Január 20-án érkezett el Reagan amerikai elnök hivatali idejének félidejéhez. Igaz, már 1980. november 4-én megválasztották, hivatalát azonban csak 1981. január 20-án vette át. A nagy találgatás már most elkezdődött: vajon az Egyesült Államok immár 73 esztendő elnöke jelölt-e magát még egyszer. Az amerikai törvények ezt lehetővé teszik számára. Hogy a belső politikai küzdelmek állása, és a közvélemény hangulata lehetővé teszi-e — az már kérdéses.

MEGSZEGETT ÍGÉRETEK

A félidős mérleg nem túlságosan kedvező Reagan egyetlen sikerként az infláció csökkentését könyvelheti el. Azt azonban aligha tudja megmagyarázni, hogy ezt miért az utóbbi három évtized leggyőtrőbb munkanélküliségének az előidézésével érte el. Legalább ilyen nehéz, ha nem nehezebb dolga lesz január 31-én, amikor be kell nyújtania az Egyesült Államok költségvetését. Azon a napon ugyanis „le kell nyelnie” a kongresszussal és a közvéleménnyel az amerikai történelem legnagyobb, kétszázmilliárd dolláros költségvetési hiányát. Ráadásul be kell majd vallania azt is, hogy ezt a hiányt elnöki időszakának végéig semmiképpen sem tudja csökkenteni.

Nem csoda, ha a Washington Post így írt 1983. január 20-ának jelentőségéről: „Ezen a januári napon valójában nem a Reagan-elnökség félidejének, hanem fokozatos eltűnésének tanúja vagyunk. A reaganizmus — ez egyre világosabb — a maga formájában csak egy évig tartott. 1980 nyarán Reagan jelölésével kezdődött, és 1981 nyarán, az új elnök első költségvetésének és adótörvényeinek elfogadásával ért véget. Aminek azóta tanúi vagyunk, az voltaképpen gyorsuló visszavonulás a reaganizmustól: egy olyan folyamat, amelyben az elnök inkább a szemlélő, mint az irányító szerepét tölti be.”

PÉLDÁTLAN NEPSZERŰLTENSÉG

Hogy ez az elemzés Reagan félidős belpolitikai mérlegéről mennyire igaz, azt számos új jelenség igazolja. A Gallup közvélemény-kutató intézet erre az alkalomra nyilvánosságra hozott adatai szerint Reagan ma az egyébként belső nehézségekkel küzdő demokrata párt mindkét jelöltjével szemben elveszítene a választásokat. Ha Mondale volt a ellenfél, akkor 52-40 százalékos arányban veszítene — annak ellenére, hogy Mondale a Carter-elnökség katasztrofális emlékét vonszolja magával. Ha John Glenn szenátor, a hajdani úrhajós, akkor 54-39 arányban

bukna el. A történelmi tapasztalat az, hogy a lehetséges ellenzéki jelöltek ilyen nagymértékű előnye a Fehér Ház tekintélyével övezett elnökkel szemben félidőben rendkívül ritka.

Számos jel mutatja, hogy ezt az elnök és tanácsadói is érzékelik. Már előre kiszárogatták, hogy Reagan olyan ígéreteket fog tenni, amelyekkel szeretné javítani helyzetét a politikáját meghatározottabban elutasító rétegekben. Kimutatták például, hogy az amerikai nők csaknem 70 százaléka elutasítja Reagan politikáját. Nyilván erre „válaszolt” a Fehér Ház azzal, hogy a szállítási és egészségügyi tárca élére új, női minisztereket kerültek, s Reagan kilitásba helyezte a női munkálak szemben még mindig fennálló megkülönböztető rendelkezések felülvizsgálását. Az amerikai fekete lakosság csillapítására — amely szinte frontálisan szemben áll az elnökkel — meglehetősen üres gesztusként egy ötperces rádióbeszédet intézett a napokban Reagan elnök. A harmadik politikai veszélygócra, a munkanélküliségre is vet majd egy pillantást az elnök. A jelek szerint különböző adókedvezményeket ígér majd azoknak a vállalatoknak, amelyek a munkanélkülieket hajlandók ismét alkalmazni. Kérdés, hogy mindez megváltoztathatja-e az elnök körül kialakult, országos méretekben egyre kedvezőtlenebb belpolitikai légkört.

A VALÓSÁG KÉNYSZERE

A világot természetesen elsősorban az érdekli, hogy az elnökség félidejében milyen a külpolitikai mérleg. Valószínű, hogy Reagan élesen szovjetellenes és konzervatív alapállása, amely egész életében meghatározta politikai magatartását — a hátralevő rövid „második félidőben” sem fog megváltozni. Itt is vannak azonban olyan jelzések, amelyek azt mutatják: a valóság kényszere rendkívül erős. A fegyverkezési és leiszerelesi hivatal vezetőjének, Rostownak hirtelen leváltása, a genfi rakéta-tárgyalásokat vezető diplomata, Paul Nitze és a szélsőséges konzervatívok közötti összecsapás hírei, Bush alelnök kényszerű nyugat-európai villámkörútja — mind arról tanúskodnak, hogy az elnök külpolitikájának valamilyen formában el kell mozdulnia a holtpontról.

Reagan elnökségének félidejében elmondható, hogy az elnök a bel- és a gazdaságpolitikában kénytelen volt feladni induló állását. Ha erre kényszerülne a külpolitikában is — akkor békésebb világot kényszerítene a bontakozhatna ki a következő két esztendőben.

— 1 — e

Az Országos Anyag- és Árhivatal közleménye

Január 25-től — típusonként eltérő mértékben — átlagosan 10,2 százalékkal emelkedik a szocialista országokból behozott személygépkocsik fogyasztói ára. Az árváltozás oka, hogy növekedtek a személygépkocsik beszerzési árai.

A Merkur közleménye

A személygépkocsik új fogyasztói árai a következők:

Lada 1200 S/21 013	125 000
Lada 1200 Combi	128 000
Lada 1300 S/2105	139 500
Lada 1500 S/2106	150 500
Niva 2121*	197 500
Volga Limousine	212 000
Volga Combi	172 000
Moszkvics 2140	100 500
Dacia 1310	128 500
Polski Fiat 126/650	77 000
Polski Fiat 125/1500	139 500
Skoda 105 S	100 000
Skoda 120 L	107 000
Skoda 120 GLS	127 500

(közvetlen ár)
Trabant Limousine Spec. 69 000
Trabant Lim. Hyc.* 49 000
Trabant Combi Special 79 000
Trabant Combi Hyc.* 53 000
Wartburg Limousine 109 500
Wartburg de Luxe 119 000
Wartburg de L. tolotetés 124 000
Wartburg Tourist 124 000
Barkas B 1000* (közvetlen ár) 177 000
Zastava GTL 101 158 000

A csillaggal jelölt típusok jelenleg nem rendelhetők. Azok a vásárlók, akik a megrendelt személygépkocsi átvételére már értesítést kaptak és ennek alapján a teljes vételárat 1983. január 25-ével bezárólag befizették, a korábbi áron jogosultak átvenni személygépkocsijukat.

1983. január 25-től gépkocsi-előjegyzést az OTP fiókjai és a takarékszövetkezetek az új fogyasztói ár 50 százaléka befizetésével fogadják el. 1983. január 24-ig befizetett gépkocsi-vételár-előleget nem kell az fogyasztói ár 50 százalékára kiegészíteni. Az előjegyzési sorszámok változatlanok. (MTI)

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizaárfolyamok

Érvényben: 1983. január 25-től

Devizanem	Vételi árf. 100 egységre Ft-ban	Közép	Eladási
Angol font	6250,22	6256,48	6262,74
Ausztrál dollár	3883,89	3887,78	3891,67
Belga frank	83,19	83,27	83,35
Dán korona	462,18	462,64	463,10
Finn márka	735,35	736,09	736,83
Francia frank	573,08	575,66	576,24
Hollandi forint	1487,04	1488,53	1490,02
Japán yen (1000)	166,65	166,82	166,99
Kanadai dollár	3243,52	3246,77	3250,02
Kuvaiti dinár	13642,28	13655,94	13669,60
Norvég korona	558,87	559,43	559,99
NSZK márka	1629,06	1630,69	1632,32
Olasz líra (1000)	28,41	28,44	28,47
Osztrák schilling	232,07	232,30	232,53
Portugál escudo	41,99	42,03	42,07
Spanyol peseta	30,88	30,91	30,94
Svájc frank	1981,62	1983,60	1985,58
Svéd korona	539,42	539,96	540,50
Tr. és cl. rubel	2597,40	2600,00	2602,60
USA dollár	3983,04	3987,03	3991,02

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1982. szept. 21-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

Valuta- (bankjegy- és csekk-) árfolyamok

Pénznem	vételi árf. 100 egys. Ft-ban	eladási
Angol font	6068,79	6444,17
Ausztrál dollár	3771,15	4004,41
Belga frank	80,77	85,77
Dán korona	448,76	476,52
Finn márka a)	714,07	758,17
Francia frank	558,39	592,93
Görög drachma b)	43,25	45,93
Hollandi forint	1443,87	1533,19
Japán yen (1000)	161,82	171,82
Jugoszláv dinár a)	50,67	53,81
Kanadai dollár	3149,37	3344,17
Kuvaiti dinár	13246,26	14065,62
Norvég korona	542,65	576,21
NSZK márka	1581,77	1679,61
Olasz líra (1000)	27,59	29,29
Osztrák schilling	225,33	232,53
Portugál escudo	40,77	43,29
Spanyol peseta	29,98	31,84
Svájc frank	1924,09	2043,11
Svéd korona a)	523,79	556,16
USA dollár	3867,42	4106,64

a) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet 100-as
b) vásárolható legmagasabb bankjegycímlet 500-as

Ukrajna az Föderáció utáni második köztársasága: négyzetkilométer fekszik, déli határteger híreltéz kapcsolódó európai síkság szét terméken földjeit foglalja millió 200 ezer társaság főváros egysz keleti sz egyik legősibb kijevi Oroszország IX-X. században rágorát, az or és a belorusz állama volt. A kulturális szála Oroszországgal, többi szovjet gazdasági kapcsolata össze. Itt össz modern ipar ágai, amelyek suák az ipar ilyenek: a re autógártás, a az olajfeldolgozó az atomenergia kovi Turbinagynek az atomerőművi teljesítő mái.

Ukrajna határán, a Donben köszönt, pedig vasércet A Barátság Magyarországra leteken jut el.

Termékeny ajándékozta természet. A ötvenes teremben lékál kívánja mezőgazdasági termelését: a

lést 52 millió, 58 millió, a nemelését 2,9 millió köztársaságban mint 2 millió területen járított talajt, 1985-ig a félmillió hektár a meliorációs

Jelentős sike molhatnak be nővényemesítő nővénykísérleti olyan új fajta ket nemesített lye a változék viszonyok köz természetlagot Ukrajnában nővényemesítő munkarendje jellem elmúlt öt év al 625 nővényfejlt adatk át fajtán közöttük 174 már folyik.

Nagy

Az egymillió gyorsító-egység

A második legnagyobb

UKRÁN SZOCIALISTA SZOVJET KÖZTÁRSASÁG

Ukraina az Oroszországi Föderáció után a Szovjetunió második legnagyobb köztársasága: 603 ezer 700 négyzetkilométer területen fekszik, déli határa a Fekete-tenger híres üdülőövezetéhez kapcsolódik. A kelet-európai síkság jelentős részét termékeny délnyugati földjeit foglalja el. Az 50 millió 200 ezer lakosú köztársaság fővárosa Kijev, az egész keleti szláv államok egyik legősibb központja. A kijevi Oroszország, amely a IX-X. században érte el virágkorát, az orosz, az ukrán és a belorusz nép egységes állama volt. A történelmi és kulturális szálakon kívül ma Ukrajnát, Belorussziával és Oroszországgal, valamint a többi szovjet köztársasággal gazdasági kapcsolatok kötik össze. Itt összpontosulnak a modern ipar legfontosabb ágai, amelyek kedvező hatással az ipar fejlődésére. Ilyenek: a repülőgép- és autógyártás, az elektronika, az olajfeldolgozó áazatok és az atomenergetika. A Harkovi Turbinagyárban készülnek az atomerőművek milliós teljesítményű turbinái.

Kijev új lakónegyedének lát képe a Dnyeper-partról

Az 1500 éves Kijev

AZ UKRÁN SZSZK FŐVÁROSA

Kijev hagyományosan nagy ipari és kulturális központ, de valójában csak a szovjethatalom évtizedei alatt lett az.

A város üzemének és gyárainak 1913-1914-ben alig több mint 15 ezer munkása volt. Ma Szovjet Ukrajna fővárosainak ipari üzemeiben közel félmillióan dolgoznak. Lakosságából viszont összesen egymillió-négyszáz ezer a népgazdaság különböző szféráiban foglalkoztatottak száma. A város ipara termel halászgőzöket és folyami hajókat, repülőgépeket, automata esztergápepeket, exkavátorokat, vegyipari, könnyűipari, élelmiszeripari, nyomdaipari, gépeket és gyógyászati berendezéseket, elektronikus számítógépeket, televíziókat, különféle műszereket. A könnyű- és élelmiszeripar részaránya is jelentős. Az elmúlt három évtés terv éve alatt új iparágak indultak rohamos fejlődésnek, mint például a műszergyártás, a rádióelektronika, a félvezetőgyártás.

A problémát megoldani nem olyan egyszerű, azért sem, mert a város több kerülete alapoz rekonsztrukcióra szorul, különösen a régi városrész. Emellett a város területi terjeszkedése nem célszerű, egyrészt mivel nem lenne gazdaságos, másrészt megbontaná Kijev évszázadok során kialakult jellegzetes városképét, amelyet napjainkban a világ lezsebb városai közt tartanak számon.

Igen kifejező a virágbaoltul gesztenyeág Kijev címeében. Az utcák árnyas fasoraira, a sok-sok parkra, virágos térre különösen büszkék minden kijevi, akire — a statisztika szerint — fejenként 19,5 négyzetméter zöld terület jut.

A kijeviek egészségét közel 50 ezer egészségügyi dolgozó vigyázza. A jelenlegi ötéves tervben — 1985-ig — újabb 15 rendelőintézet, 14 kórház és gyógyintézet építése szerepel.

Kijev, a közép- és felsőfokú oktatás óriási központja: 260 általános iskolájában, 40 szakmunkásképzőjében, 39 technikumban és főiskoláján 212 ezer fiatal tanul.

Gazdag a város kulturális élete. Aligha szükséges kü-

FEBRUÁR ELSEJÉTŐL

Korábbi záróra az élelmiszerüzletekben

A Belkereskedelmi Minisztérium rendelete alapján a kereskedelmi vállalatok csökkenthetik a szombati nyitva tartási időt. A megyei tanács kereskedelmi osztálya — egyeztetve elképzelését az illetékes pártszervekkel, a KPVDSSZ megyei bizottságával — olyan állásfoglalást adott ki, amelynek alapján Hajdú-Bihar megyében is megváltozhat az élelmiszerüzletek szombati nyitva tartási ideje.

— Amikor az ötnapos munkahetet bevezették hazánkban, a kereskedelem és a szolgáltatás egyes területein dolgozók a többiekhez képest kedvezőtlenebb helyzetbe kerültek. Különösen az élelmiszer-kereskedelemben dolgozók jutottak hátrányosabb helyzetbe, hiszen amíg mások szombatonként szabadnapjukat a családdal tölthetik, a fűszer-csemege boltok, ABC-áruházak dolgozói gyakran csak 10-12 órai munka után térhetnek haza. Emiatt nagyon sokan ott hagyták az élelmiszer-kereskedelmet és vagy a kereskedelem más szakmáiban helyezkedtek el, vagy új pályát választottak.

Ezzel kapcsolatban kértünk tájékoztatást Szolnoki Győzőtől, a megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetőjétől.

A szabad szombati nyitva tartás jól egészítette ki a hét többi napjainak bevásárlási lehetőségeit. A megye élelmiszerüzleteiben szombaton délelőttként nagy volt a forgalom, ebéd után azonban egyre kevesebben mentek vásárolni. Akik elindultak, többnyire épp azért tértek be az üzletbe, mert kevés volt a vásárló. Három óra után már csak elvétve volt egy-egy betérő vásárló a boltokban, és sokhelyütt egy kézen meg lehetett számolni a négy óra után betérőket.

Másutt is általánossá vált, hogy szombaton délelőtt vagy kora délután bezárnak az élelmiszerüzletek. Szegeden mindössze hat ABC tart nyitva délután 3 óráig, Tabányán 1 órakor bezárják az élelmiszerüzletek többségét. A korábbi zárva tartást ott is hamar megszüntették a vásárlók.

Mindezek alapján a megye városáiban a városi tanácsok és az élelmiszer-kereskedélemmel érdekelt gazdasági szervek döntik el: mennyire lesz rövidebb a boltok nyitva tartása. Például Debrecenben a nagyobb egységek délután 3 óráig lesznek február első szombatjától nyitva. Az élelmiszerüzletek többsége szombaton délutánonként 2 órakor bezár. Természetesen az iparikk- és ruházati üzletek nyitva tartása nem változik.

Az ellátás színvonala ezzel nem csökken. A Hajdú-Bihar megyei Vendéglátó Vállalat és az ÁFESZ-ek vendéglátó egységeiben továbbra is árusítanak vasárnap tejet, illetve kenyeret. A szerződéses üzemeltetésben működő élelmiszerüzletek — ha igény van rá — nyitva tarthatnak szombaton délután — fejezte be tájékoztatóját Szolnoki Győző, a megyei tanács kereskedelmi osztályának vezetője.

Ukraina hatalmas iparvidékén, a Donyec-medencében kőszén, Krivoj-Rognál pedig vasércet bányásznak. A Barátság Kőolajvezeték Magyarországra ukrán területeken jut el.

Termékeny földekkel ajándékozta meg Ukrajnát a természet. A tizenegyedik ötéves tervben 12-14 százalékkal kívánják növelni a mezőgazdaság évi átlagos termelését: a gabonatermelést 52 millió, a cukorrépát 58 millió, a napraforgó termelését 2,9 millió tonnára. A köztársaságban eddig több mint 2 millió hektár termőterületen járították meg a talajt, 1985-ig pedig további félmillió hektáron fejezik be a meliorációs munkákat.

Jelentős sikerekről számolhatnak be az ukránai növénynevelők is. Hat növénykísérleti központban olyan új fajtákat és hibrideket nemesítettek ki, amelyek a változókéony éghajlati viszonyok között is magas termésátlagot hoznak. Az Ukrajnában folyó növénynevelési munkák nagyságrendjére jellemző, hogy az elmúlt öt év alatt a tudósok 625 növényfajt és hibridet adtak át fajtaminősítésre — közöttük 174 elterjesztése már folyik.

A problémát megoldani nem olyan egyszerű, azért sem, mert a város több kerülete alapoz rekonsztrukcióra szorul, különösen a régi városrész. Emellett a város területi terjeszkedése nem célszerű, egyrészt mivel nem lenne gazdaságos, másrészt megbontaná Kijev évszázadok során kialakult jellegzetes városképét, amelyet napjainkban a világ lezsebb városai közt tartanak számon.

Igen kifejező a virágbaoltul gesztenyeág Kijev címeében. Az utcák árnyas fasoraira, a sok-sok parkra, virágos térre különösen büszkék minden kijevi, akire — a statisztika szerint — fejenként 19,5 négyzetméter zöld terület jut.

A kijeviek egészségét közel 50 ezer egészségügyi dolgozó vigyázza. A jelenlegi ötéves tervben — 1985-ig — újabb 15 rendelőintézet, 14 kórház és gyógyintézet építése szerepel.

Kijev, a közép- és felsőfokú oktatás óriási központja: 260 általános iskolájában, 40 szakmunkásképzőjében, 39 technikumban és főiskoláján 212 ezer fiatal tanul.

Gazdag a város kulturális élete. Aligha szükséges kü-

lön méltatni olyan együtteseket, mint az Ukrán SZSZK Állami Akadémiai Opera- és Baletszínháza, az Ukrán Népi Kórus, az Ukrán SZSZK Akadémiai Táncegyüttese, a Dumka Enekkar, a Bandola együttes és a többiek. Ehhez még hozzávehetjük a sok-ezernyi műkedvelő csoportot, a 68 mozit, a 1357 könyvtárat, a 32 múzeumot.

Ukraina fővárosa olyan központtá vált, amelyben nagy méretekben cserélődnek valamennyi testvéri szovjet köztársaság és sok külszország szellemi értékei.

Ukraina fővárosa olyan központtá vált, amelyben nagy méretekben cserélődnek valamennyi testvéri szovjet köztársaság és sok külszország szellemi értékei.

Hitelpolitika a fizetőképesség szolgálatában

Szigorúbb hitelezési eljárások az MNB-nél

1983-ban is egyik legfontosabb gazdaságpolitikai célkitűzésünk a fizetőképességünk megtartása. Az előző évi kedvező eredmények jó alapot adnak a célok teljesítéséhez, de hiba volna azt hinni, hogy túl vagyunk a nehézségeken — így summázhatjuk dr. Palkovits Rezsőnek, a Magyar Nemzeti Bank elnökhelyettesének nemrégiben tartott előadását, amelyen az 1983. évi hitelpolitikai irányelveket ismertette.

Korábban már hírül adtuk, hogy Magyarország csatlakozott a Nemzetközi Valuta Alaphoz és a Világbankhoz. Ez azt is jelenti, hogy magyar vállalatok és cégek részt vehetnek minden olyan versenytárgyaláson, amelyet a Világbank ír ki, elsősorban a fejlődő országok megsegítésére. A versenytárgyalásokon részt vevő magyar vállalatoknak siker esetén gépek, anyagok vásárlásához hitelt tud adni a Magyar Nemzeti Bank, ehhez megfelelő hitelkeret áll rendelkezésre.

— vállalati beruházásokra van hitel, ezenkívül egyéb beruházásokra igen szűkösek a lehetőségek.

Az már önmagában figyelemre méltó, hogy 1982-ben a felfutás éven túljutott 80 beruházás átlagos megvalósítási ideje 51 hónap volt. Amikor ezek a beruházások kezdődtek, a 36 hónapos beruházási idő még nem volt feltétele, de a hitelszerződésben vállalt 44 hónapot sem tudták tartani a vállalatok. A költségek 27 százalékkal haladták meg a tervezettet, így a beruházási tartalék sem tudta fedezni az eltérést.

A Magyar Nemzeti Bank idei szigorúbb hitelpolitikáját az is indokolta teszi, hogy az előbb említett 80 beruházásnál 100 forint értékű eszközre 20 forintnyi nyereséget vállaltak átlagosan a gazdasági egységek, s valószínűleg a 10 forintot is alig érték el. A nettó devizahozam az ígért 11 helyett 3,8 százalék volt.

Korábban már többször hírül adtuk, hogy a készletgazdálkodás területén újabb szigorítások várhatók. Az MNB felhalmozást kapott — az Országos Anyag- és Árhivatal-lal együtt — a roszszul gazdálkodó vállalatok készleteinek leépítésére. Maximum a forgóalap 10 százalékának elvonásáról van szó. Ennek gyors értékesítésére az MNB hitelt ad, de a hitelezési ár kérdése vita tárgya lesz ezentúl.

A jelenlegi népgazdasági — becsült adatok szerint 570-580 milliárd forint — készletállomány a bruttó nemzeti termeléshez viszonyítva nagy. Ezért ennek leépítése mindenképpen indokolt. A Magyar Nemzeti Bank a zálogjog fokozatosabb érvényesítésével kívánja ezt elősegíteni. Korábban is alkalmazott eljárás volt, hogy az MNB követeléseit a vállalat számláján levő pénzből levonja.

Lényegében ide kapcsolódik az, hogy a Világbank három magyarországi fejlesztési tervvel ért egyet. Az energiaracionalizálási törekvésekét, a gabonatermelést és az exportnövelő beruházásokat finanszírozhatják a Világbank segítségével Magyarországon, ha a tárgyalások kedvező eredménnyel zárulnak. E három program együtt 30-35 milliárd forintot beruházást jelent, s mint minden világbanki beruházáshoz, ehhez is versenytárgyalásra van szükség. A magyar vállalatok a helyzetismeret előnyével indulnak ezeken a tárgyalásokon, s ha megnyerik, számíthatnak az MNB segítségére.

Közismert, hogy az idén kevesebb állami beruházás lesz, mint az elmúlt esztendőben. Ehhez járul a Magyar Nemzeti Bank szigorúbb hitelpolitikája is. Rendszeresen felülvizsgálják a különböző vállalati beruházásokat. Ahol megváltoztak a feltételek, az értékesítési lehetőségek, az MNB — szükség esetén — még a hitelszerződés felbontásától sem riad vissza. Az esztendő eddig eltelt időszakában közel 2,5 milliárd forint értékű beruházási hitelt bontott fel az MNB, és ennek 1983-ban esedékes része mintegy 700 millió forint. Ennek jelentős részét az exportbővítő beruházásokba, a kisvállalkozásokba ismét befektetik.

Lényegében tehát a világbanki beruházásokra, energiaracionalizálásra, exportnövelésre és a ma már megkezdett — kedvező

Lényegében ide kapcsolódik az, hogy a Világbank három magyarországi fejlesztési tervvel ért egyet. Az energiaracionalizálási törekvésekét, a gabonatermelést és az exportnövelő beruházásokat finanszírozhatják a Világbank segítségével Magyarországon, ha a tárgyalások kedvező eredménnyel zárulnak. E három program együtt 30-35 milliárd forintot beruházást jelent, s mint minden világbanki beruházáshoz, ehhez is versenytárgyalásra van szükség. A magyar vállalatok a helyzetismeret előnyével indulnak ezeken a tárgyalásokon, s ha megnyerik, számíthatnak az MNB segítségére.

Közismert, hogy az idén kevesebb állami beruházás lesz, mint az elmúlt esztendőben. Ehhez járul a Magyar Nemzeti Bank szigorúbb hitelpolitikája is. Rendszeresen felülvizsgálják a különböző vállalati beruházásokat. Ahol megváltoztak a feltételek, az értékesítési lehetőségek, az MNB — szükség esetén — még a hitelszerződés felbontásától sem riad vissza. Az esztendő eddig eltelt időszakában közel 2,5 milliárd forint értékű beruházási hitelt bontott fel az MNB, és ennek 1983-ban esedékes része mintegy 700 millió forint. Ennek jelentős részét az exportbővítő beruházásokba, a kisvállalkozásokba ismét befektetik.

Lényegében tehát a világbanki beruházásokra, energiaracionalizálásra, exportnövelésre és a ma már megkezdett — kedvező

Lényegében ide kapcsolódik az, hogy a Világbank három magyarországi fejlesztési tervvel ért egyet. Az energiaracionalizálási törekvésekét, a gabonatermelést és az exportnövelő beruházásokat finanszírozhatják a Világbank segítségével Magyarországon, ha a tárgyalások kedvező eredménnyel zárulnak. E három program együtt 30-35 milliárd forintot beruházást jelent, s mint minden világbanki beruházáshoz, ehhez is versenytárgyalásra van szükség. A magyar vállalatok a helyzetismeret előnyével indulnak ezeken a tárgyalásokon, s ha megnyerik, számíthatnak az MNB segítségére.

Közismert, hogy az idén kevesebb állami beruházás lesz, mint az elmúlt esztendőben. Ehhez járul a Magyar Nemzeti Bank szigorúbb hitelpolitikája is. Rendszeresen felülvizsgálják a különböző vállalati beruházásokat. Ahol megváltoztak a feltételek, az értékesítési lehetőségek, az MNB — szükség esetén — még a hitelszerződés felbontásától sem riad vissza. Az esztendő eddig eltelt időszakában közel 2,5 milliárd forint értékű beruházási hitelt bontott fel az MNB, és ennek 1983-ban esedékes része mintegy 700 millió forint. Ennek jelentős részét az exportbővítő beruházásokba, a kisvállalkozásokba ismét befektetik.

Lényegében tehát a világbanki beruházásokra, energiaracionalizálásra, exportnövelésre és a ma már megkezdett — kedvező

Nagy teljesítményű turbinák

Az egymillió kilowatt teljesítményű turbina rotorját gyorsító-egyensúlyozó állványra helyezik

Az atomerőművek milliós teljesítményű turbináit Ukrajna egyik legnagyobb vállalata, a Harkovi Turbinagyár készíti. Ezeknek a turbináknak elődeikhez képest számos az előnyük, így például csökkent a vibráció, megnőtt a gépegységek időtartama. Szavatolják a szükséges üzemelést, korszerűbb lett automatikus irányítórendszerük. A turbina-óriások sorozatgyártásának megszervezésében az ország negyven tudományos intézménye vesz részt. Az első nagy teljesítményű turbinákat már útnak indították a Szovjetunióban épülő atomerőművekhez, amelyekben a XI. ötéves terv során 24-25 milliós teljesítményű új kapacitást helyeznek üzembe.

Víz alá került épületek

„Debrecenben, a Vikár Béla és a Diószegi út, valamint a Bihari és a Töhötöm utca közötti gyümölcsös helyén utcát terveztek, s ennek két oldalán a kisajátított telkeken házhelynek készítenek elő területet” — kezdték levelüket Karlaky Gyula, Safranka Sándor, Kocsis Sándor és özvegy Komádi Istvánné Bihari utcai lakosok.

„A kisajátítás után a kerítést az eredeti szinten megcsinálták, s ezután kezdték a talajmunkához. Ennek az lett a következménye, hogy a 180 centi magas kerítést 150 centi magassáig feltöltötték. A megmaradt régi házaink 150 centi mély gödörbe kerültek.

A régi és az új telkek között maradt egy árok, ami az esővizet a régi telkekre vezeti. Emiatt a házainkhoz tartozó melléképületek, pincék, W. C.-k víz alá kerültek és természetesen tönkre megy a megmaradt gyümölcsös is. Ha valamelyik háztulajdonos a saját telkét feltölti a szomszédja rovására, akkor a feljelentés után szabálysértési eljárást indítanak. Kérdésünk, hogyan tehetik meg, hogy a régi házak tulajdonosai ilyen helyzetbe kerüljenek?”

Világítás- és járdagondok

tek óta nem ég a sarkon levő lámpa. Sokan, a folyamatos munkában dolgozók attól rettegnek, hogy török el a lábukat a sötétben.” Levélírónk azt is szóvá teszi, hogy a kocsitünet felmérésekor a járdák tönkterületeit nem lehetne addig eltüntetni a lyukakat, míg komolyabb baleset nem történik?”

Sápi Gyula debreceni levélírónk hasonló problémáról ír. „Még a múlt évben megkezdtek nagy tengeri járművekkel a homokszállítását az Ovoda utcán. A szállítást követően a 4., 6., 8. számú házak előtt az úttest úgy megrongálódott, hogy ma már a teherkocsik is a járdán közlekednek. Ez így nem lesz jó, az út ideiglenes megjavítására mielőbb intézkedni kell.”

Kényszerű szabálytalankodás

szabálytalankodás, mivel a gyalogosoknak szóló zöld fény nagyon rövid ideig engedélyezi az átkelést. En is gyermekkel közlekedtem, s bizony nagy sietség mellett sem tudunk a szabad jelzés ideje alatt átmenni. Nagyon sokan közlekednek itt, de még senkit sem láttam, aki ne szaladna. Szeretném, ha elérnék, hogy ez a naponta ismétlődő bosszúságom — s velem együtt sokaké — mielőbb megszűnjön” — fejezte be levelét Szabadi Ildikó, Mátyás király utcai lakos.

„A debreceni Csapó—Burgundia—Rákóczi utca kereszteződésében sajnos sok a

Telefonon megkérdeztük

Miért nincs kakaó?

„Tudom, hogy nem az Önök feladata üzletekből időnként eltűnő árucikkek után nyomozni, de hátha tudnának segíteni” — írta Varga Sándorné Debrecen, Homok utca 36. szám alatti lakos.

„Gondolom, nem én vagyok az egyedüli, aki az ABC-áruházakban hetek óta nem talál kakaóport. (Olvasónk levele január 13-án érkezett — a szerk.) Itt-ott volt ugyan tizdekás 11 forint 30 filléres helyett, tizdekás import kakaó 31 forintért, de már ez sincs. Kapható viszont 40 dekás import instant cukrozott kakaó, 75 forintért. Három gyermekem sok kakaót iszik, s így a 40 dekás, valóban nagyon finom kakaó tapasztalataim szerint egy hét alatt elfogy nálunk. Ez egy hónapban tetemes kiadást jelent. Jó lenne megtudni, mikorra várható az olcsóbb kakaóport megjelenése az üzletekben. Azt jóformán meg sem merem kérdezni, hogy a magyar instant kakaó, amit az ősi BNV-n mutattak be és állítólag gyártják is, mikor jut el a debreceni fogyasztókhoz?”

Mivel a levél érkezése óta eltelt néhány nap, mi is felhívtuk telefonon néhány üzlet vezetőjét és érdeklődtünk az ellátásról. A Hunya-

di ABC-ben elmondták, hogy decemberben nagyon kevés kakaót kaptak, januárban pedig 19-én először érkezett az olcsóbb magyar kakaóból 20 kiló, amit pillanatok alatt elkaptak a vevők. A 11-es boltban elmondták, hogy az idén még nem kaptak kakaót, pedig rendelkeznek. A Vörösi Hadsereg úti édességboltban — az idegennyelvű könyvesbolt mellett — megtudtuk, hogy magyar kakaó most sincs, a Csapó utcai csemegében pedig nagyon kevés osztrák még található volt szerdán — 19-én — a pultokon.

A megyei nagykereskedelmi vállalat áruforgalmi osztályvezetője elmondta, hogy jelenleg is van kakaó, a szállítások folyamatosak. A boltokból azonban olyan nagy mennyiséget rendelnek, amit nem tudnak teljesíteni. Rákérdeztünk a BNV-n bemutatott magyar instant kakaóra is. Kolumbár Sándor tájékoztatása szerint ez a kakaó jelenleg nincs kereskedelmi forgalomban, az idén várhatóan megjelenik a boltokban.

Körkérdésünk alapján ennyit sikerült megtudni Debrecenben a kakaóhelyzetről. Olvasóink bővebb tájékoztatása érdekében várjuk a gyártók levelét.

LEVELEZŐLAP
A POSTAI IRÁNYÍTÓSZÁMOT szíveskedjék felírni!
HAJDÚ-BIHARI NAPILO postája
4024 III

Az oldalt összeállította: BALOGH JULIA

NÉHÁNY SORBAN

„Sokáig kerestünk nekünk tetsző bútort, míg végül kiválasztottunk egyet a Debreceni Bútorgyárban” — írta Zolnavári Lajos, Debrecen, Diószegi út 6. szám alatti lakos. „Am nemcsak a bútor feletti örömről beszéltünk a levél megírására, hanem az is, ahogyan fogadtak benyűnkét és segítettek nekünk. Tanácsot adtak a bútor kiválasztásához, megköszönték a vásárlást, kellemes ünnepeket kívántak. Sok hasonlóan udvarias kereskedőre lenne szükség.”

A debreceni Kardos és Gvadányi utca lakóinak nevében panasolja egy levélírónk, hogy az egyik lakás udvarában láncra kötve van a kutyák kiabálását tulajdonosaik nagyon jól el tudják viselni, ám a környék lakói kevésbé. „Állandóan halljuk, milyen fontos a csendrelelet megtartása, hogy az emberek nyugodt körülmények között éljenek, pihenjenek. Kérdésünk, kötelesek vagyunk-e túrni az ilyen »zajos« kutyatartást? Ha nem, akkor, mi a tennivaló?”

Nos, a csendrelelet nem létezik, de azt mindenkinek kötelessége tudni, hogy hangoskodással mennyire lehet igénybe venni mások török-

pességét nappal és éjjel. A csendzavarok ellen szabálysértési eljárást lehet kezdeményezni a városi tanács V. B. Hivatala szabálysértési csoportjánál. Mi a lakóknak azt tanácsoljuk, beszéljenek először a kutyák tulajdonosával. Emberekhez méltó megoldást úgyis csak közösen találhatnak. Reméljük, találunk is.

Január 20-án a szokott időben hiába vártak a vendégek arra, hogy bejussanak a Nagyerdei Gyógyfürdő termelésébe. Először csak egymás között kérdezték, vajon mi történhetett, tudnak-e egyáltalán aznap fürdeni, hiszen semmi sem utalt a zárva tartás okára. Amikor már igen sokan összegyűltek, valakinek sikerült megdölnie, később nyitnak, mert értekezletet tartanak.

Az ilyen időben tartott értekezletnek a vendégek bizony nem örültek, de ha már megtörtént, néhányan szívesen volna a vezetők tudomására hozni, hogy máskor egy kis papírcetlin közöljék, ha a szokásosnál később nyit a fürdő. Ezt el is várhatják. Am nem volt mibe beleírni észrevételeiket, amit mi most könyvecské hiányában az illetékesek tudomására hozunk.

A panaszt kivizsgálták

KÖTELEZŐ A CSERE

„Helyesen jött-e el az ABC vezetője, amikor nem cserélte ki a szavatossági időn belüli, de romlott tejterméket” — kérdezte levelében T. Z.-né debreceni olvasónk. A panasz alapján megjelent írásunkra, s egyben a kérdésre az Állami Kereskedelmi Felügyelőség vezetőjétől, Kovács Bélától az alábbi választ kaptuk.

„Az érvényben levő rendeletek szerint a vevőknek csak kifogástalan minőségű, vagy a terméken feltüntetett minőségi osztálynak megfelelő árut szabad kiszolgáltatni. A panaszgyűvekkel kapcsolatos eljárás az üzletvezető hatáskörébe tartozik, tehát kötelessége a vevők észrevételeinek, kifogásainak vizsgálata és intézése.

A cikkben kifogásolt terméket a megyei Tejipari Vállalat hajdúböszörményi egysége állította elő, és azt beszerzik a társvállalatoktól is. Ábból naponta a boltokba 35—40 ezer darab kerül. A Fényes ABC-ben feltehetően a megengedettnél melegebb helyen tárolhattak egy bizonyos mennyiséget és emiatt az áru tejsavfoka növekedett. A szabványon felüli savfok a krémtúró élvezeti értékét hátrányosan befolyásolja, bár annak romlását nem jelenti. Az előbb elmondták szerint az áruház vezetője helytelenül járt el, amikor különböző szervekhez irányította a vásárlót, mert a panaszt saját hatáskörében kellett volna orvosolnia.”

Nincs már jól megfontolt üzleti érdek? Holnap már nincs szükség a vásárlóra? Szerintem a reklamációt el kellene intézni rendelt nélkül is.

Visszatérve a jogszabályra, a vásárló a minőséghibás

VÁLASZOK

TYÜK A PADLÁSON? BEZÁRHATJÁK-E AZ AJTÓT? VAN-E DIABETIKUS MIKULÁS?

című cikkekre

December 28-i számunkban Tyúk a padlason? című írásunkban olvasói level alapján kifogásoltuk, hogy Debrecen központjának egyik bérházában a padláson tyúkot tart egy lakó. Véleményünk szerint nem a legalkalmasabb helyet választotta baromfi nevelésre. Cikkünk-re az Ingatlankezelő és -közvetítő Vállalat vezetőjétől kaptunk választ.

„Vállalatunk házkészítési osztályára a Hatvan utca 6. számú épületből érkezett szóbeli panasz a tyúktartásra. Akkor — december közepén — a házkészítő intézkedett. A cikk megjelenésének napján újabb ellenőrzést tartottunk és megállapítottuk, hogy a két tyúkot a tulajdonosa még a karácsonyi ünnepek előtt levágta.

Meg szeretnénk említeni, hogy ilyen és hasonló bejelentések házkészítési osztályunkra sorozatosan érkeznek, melyek valóságáról a helyszínen meggyőződünk, és a szükséges intézkedéseket megtesszük.”

Bezárhatják-e az ajtó? címmel megjelent írásunkban igen részletesen foglalkoztunk a Petőfi tér 16. számú épület lakóinak gondjával. A lépcsőházukba ismeretlen egyének piszkolni járnak, s ezt meg akarják akadályozni úgy, hogy nappal is kulcsra szeretik zárt a nemrég drága pénzért felújított bérház bejárati ajtaját. Am ennek igen sok akadálya volt. Cikkünk-re a Debrecen városi Tanács V. B. Hivatala igazgatási osztályának helyettes vezetője, Tasnádiné dr. Seres Klára a következőket válaszolta.

„Tájékoztatom közlöm, hogy az épület pincéjében

levő helyiséget nem lehet kisiparosnak kiadni, az ez irányú kerelmét december 9-én másodfokon elutasította a városi tanács vagygatási osztálya.”

„A Hajdú-bihari Napló december 7-i számában cikk jelent meg a diabetikus idényáru-ellátás problémáiról, az illetékesektől választ várva, hogy van-e és hol kapható diabetikus Mikulás-csoki és szaloncukor. A kérdésre az alábbi választ adjuk” — kezdődött az a levél, melyet a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium élelmiszer-ipari főosztályának vezetőjétől, dr. Kiss Ferencőtől kaptunk.

„1983 januárjában megindult a diabetikus csokoládégyártás a Szerencsi Édesipari Vállalat diósgyőri gyárában. A kialakított új kapacitás évente mintegy 300 tonna tej- és étcsokoládégyártást teszi lehetővé. A vállalat az idei évre mintegy 150 tonna diabetikus táblás áru értékesítésére számít a kereskedelmi vállalatok előzetes igénye alapján, de vállalkozni tud az évi 300 tonna gyártására is.

A cukorbetegnek jogos igényének kielégítésére a gyár diabetikus húsvéti és karácsonyi áruk bevezetését is tervezi. Az évi 300 tonnás kapacitáson belül összesen mintegy 60—70 tonna — a kereskedelmi igényektől függően — 20—30 grammos átlagsúlyú idényáru elkészítésére készülnek fel. Húsvétra diabetikus csokoládétojás és nyúl, Mikulásra és karácsonyra Télapó és csizma csokijigura piacra vitelét tervezik. Diabetikus szaloncukorka gyártására az edesipar a jelenleg rendelkezésre álló kapacitása miatt egyelőre nem tud vállalkozni.

A diabetikus édességek gyártása a szigorú élelmiszer-egészségügyi és higiéniai követelmények előírásai miatt teljesen elkülönített technológiákat igényel, ezért a meglevő berendezéseken diabetikus szaloncukorka nem gyártható. Új, elkülönített technológiát vonalak kialakítására az edesipar a jelenlegi szűkös fejlesztési lehetőségei miatt nem tud vállalkozni.”

RENDELETEKRŐL RÖVIDEN

A pénzügyminiszter 94/1982. (XII. 24.) PM számú rendelete a társasház kötelező felújítási alapjának képzéséről és felhasználásáról szóló 10/1977. (VII. 1.) PM számú rendelet módosításáról. (Meglent a Magyar Közlöny 78. számában.)

Ha társasházban hatnál több társasházi öröklakás van, a közös tulajdonban álló épületrészek és az épületben levő lakások felújításához a külön jogszabály megállapított kedvezményes feltételekkel csak akkor kaphatnak kölcsönt a tulajdonosok, tulajdonostársak, ha a közös tulajdonban álló épületrészekkel kapcsolatos munkák költségének fedezetére alapot kérték. Ehhez az alaphoz a hozzájárulás havonta a lakóépület használatba vételét, illetve a felújítását követő 15 éven belül — felvonó nélküli épület lakásainál — négyzetméterenként 2 forintnál, felvonós épület lakásainál négyzetméterenként 3 forintnál nem lehet kevesebb. Az épület használatba vételét, illetve felújítását követő 16. évtől a lakóépület felújításáig, illetve ismételt felújításáig — lift nélküli lakásoknál — négyzetméterenként 3, liftes lakásoknál négyzetméterenként 4 forint, nál nem lehet kevesebb a havi hozzájárulás. Ennél nagyobb mértékű felújítási alapképzésokr a társasház

tulajdon közösséget a külön jogszabályban meghatározott további kedvezmény is megilleti.

Ez a rendelet 1983. július 1. napján lép hatályba.

A közlekedési és postaügyi miniszter 13/1982. (XII. 27.) KPM számú rendelete a belső távolsági (helyközi) személyszállítási kedvezményekről. (Meglent a Magyar Közlöny 79. számában.)

A továbbiakban a rendelkezés, mely 1983. január 1. napján lépett hatályba, a mellékletből idézzük. Itt közlik ugyanis részletesen, kik utazhatnak díjmentesen, 92 százalékos, 75 százalékos, 50, valamint 33 százalékos kedvezménnyel a MÁV, a GYESEV, a BKV—HEV, a VOLÁN és a MAHART menetrend szerinti járatain.

A vasúton díjmentesen utazhatnak többek között a gyermekek 4 éves korukig, amennyiben külön ülőhely nem foglalnak el. Hetvenöt százalékos kedvezményre jogosultak a 10 éven aluli tanulók tanulmányi kirándulásra és egyéb csoportos utazásra legalább 6 tanulóval álló csoport együttes utazása esetén. Féláru jeggyel utazhatnak a gyermekek 4—10 éves korukig, az oktatási intézmények tanulói 10 éves kortól tanulmányaik befeje-

zéséig, legfeljebb tanköteleztségük korhatáráig, ha alsófokú oktatási intézménybe járnak, továbbá a középfokú és felsőoktatási intézmények nappali tagozatos tanulói, e jogviszony megszűntetéséig. Ez a kedvezmény illeti meg az állami gondozásban levő, de oktatási intézményben nem tanulói fiatalokat is stb.

Harminchárom százalékos, korlátlan számú kedvezményes utazásra jogosultak többek között az egészségügyi dolgozók, köznevelési intézmények dolgozói, alsó- és középfokú oktatási intézmények pedagógusai és egyéb dolgozói, a felsőoktatási intézmények oktatói, a kutatóintézetek dolgozói, akik illetményüket a rendelt mellékletben pontosan feltüntetett jogszabályok szerint kapták. Továbbá a Posta-vezérgazgatóság felügyele alá tartozó szervek, a rádió, a televízió, az MTI alkalmazottai, az újságíró szövetség tagjai, a SZÓVOSZ, az OKISZ arcképes igazolvány használóitára jogosult dolgozói, a KIOSZ tagjai.

A mellékletben szó van ezen kívül a munkába járás és munkáltatói utazási költségterítésről, valamint a munkáltatói térítés mellett igénybe vehető bérletekről és teljes áru menetjegyekről.

Művés

A MEDGY

Debrecen képző életének sajátos színe Képcsarnok Vállalagya gyertya, a sorban műkerek, ezen belül rendezésével is s így nemcsak hanem alakítani is a vásárlók és a igényeit. A város ideális helyen, kézikattal vonzza a látogatókat, s az abgött elhelyezett képművészeti alkotásokban arra csábít az ajtón belépve is megismerléje öklber. Kardos Bélán let vezetőjét arról, hogy milyen tavaly a terem, vekeket szó az idén. lán, miképpen v műkereskedelem h utóbbi időkben.

— Nehéz, de s tudhatunk magun — kaptuk a válasdig tavaly rendez több kiállítást, tímal biztosítottunk közösi lehetősége ezeknek, s ez rend heket rótt ránk. ünnepet csinálni r állításból, ez azor gyon sok energiát

— Milyen szemr tint történik a zók kiválasztása? — Részben a Vállalat és a Műve köztvetésével, rés elképzelésünk al utóbbi elsősorban művészek pártolás Vannak aztán oly amikor egy művet zetlen Debrecenbe latat.

— Szeretném, h sebben is áttekin elmúlt évadot, szólva a kiállítókr

— Ezt az évadot erős jelenléte jelle adtunk lehetőséget művészeknek, Szilágy nek és Szabó Lás. Kátai Mihály Eger a realista hagy követi, Józsa Laj rászáművész pedig származású, s m ide. A szegedi Nor Domanovszky-tanít Zoltán szintén művész. A budapes János saját keres ki nálunk, az Irán lön érdekessége Golarits Erzsébet ceni Zsóka pedig k és textileket hozt cenbe. Meg kell m ni a hagyomány csendélet-bemutató tásainknak igen n volt, némelyiket is megnézték, egy nyitón az utcára s kíváncsiak.

— A kiállításren művelődési munk akkor a Medgy megiscsak kereske tézmeny. Nincs fé kétféle követelmé

— Számunkra n feladat evymást összehangolható. ezek az alkalmak alkotók megmutat cukat — és ter örülünk, ha anya is van. De legalá fontosnak tartjuk tók szemléletének lassát; még akkor a vásárolnak. Ez a pány, ez folyamán más, felnyitni a szemét a szépre. akkor talán másu szik meg a silány módon az erőfesz kedelmileg is kifiz valy egész évben időnk összevetni. ránk szabott terv hogyan állunk de került teljesíteni

— Mi ennek a t ta? Talán Debrec quobb a vásárlóer

— En inkább kapcsolatokban okát. Figyelünk rekre, ievesszünk a város kulturáli. Például legalább lista brigád jár re hozzánk: szövőnő gyermekek. Sokat tünk velük arról látnak a falon, h

Művészet és kereskedelem

A MEDGYESSY TEREM ÉVADAI

Debrecen képzőművészeti életének sajátos színvonalát a Képcsarnok Vállalat Medgyessy terme, amely első-sorban műkereskedelemben, ezen belül kiállítások rendezésével is foglalkozik, s így nemcsak kielégíteni, hanem alakítani is igyekszik a vásárlók és a nézők igényeit. A város főutcáján, ideális helyen, két hatalmas kiállítással vonzza az érdeklődőket, s az ablakok mögött elhelyezett képző- és iparművészeti alkotások valóban arra csábítanak, hogy az ajtón belépve közelebbre is megismerjék őket az emberek. Kardos Bélánét, az üzlet vezetőjét arról kérdeztük, hogy milyen évet zárt tavaly a terem, milyen tervek szö az idén, s egyáltalán, miképpen változott a műkereskedelem helyzete az utóbbi időben.

— Nehéz, de sikeres évet tudhatunk magunk mögött — kaptuk a választ. — Eddig tavaly rendeztük a leg-több kiállítást, tíz alkalommal biztosítottunk bemutatkozási lehetőséget művészeknek, s ez rendkívül terhesnek rött ránk. Szeretünk ünnepet csinálni minden kiállításból, ez azonban nagyon sok energiát kíván.

— Milyen szempontok szertörténik a bemutatkozók kiválasztása?

— Részben a Képcsarnok Vállalat és a Művészeti Alap közvetítésével, részben saját elképzeléseink alapján. Ez utóbbi elsősorban a helyi művészek pártolását jelenti. Vannak aztán olyan esetek, amikor egy művész kifejezetten Debrecenbe kéri tartatását.

— Szeretném, ha részletesebben is áttekintենék az elmúlt évadot, egyenként szölv a kiállítókról.

— Ezt az évadot a grafika erős jelenléte jellemezte, így adtuk lehetőséget két helyi művésznak, Szilágyi Imrénnek és Szabó Lászlónak. Id. Kátai Mihály Egerben él, és a realista hagyományokat követi, Józsa Lajos szobrászművész pedig debreceni származású, s magát kérte ide. A szegedi Novák András Domanovszky-tanítvány. Tar Zoltán szintén debreceni művész. A budapesti Wagner János saját kérésére állított ki nálunk, az Iván család külön érdekességét kínált. Golarits Erzsébet és Debrecen Zsóka pedig kerámiákat és textileket hoztak Debrecenbe. Meg kell még említeni a hagyományos virágcsendélet-bemutatót. Kiállításainknak igen nagy sikere volt, némelyiket 3-4 ezren is megnézték, egy-egy megnyitón az utcára szorultak a kíváncsiak.

— A kiállításrendezés köz-művelődési munka, ugyanakkor a Medgyessy-terem mégiscsak kereskedelmi intézmény. Nincs feszültség a kétféle követelmény között?

— Számunkra nincs. A két feladat egymást kiegészíti, összehangolható. Arra jönek ezek az alkalmak, hogy az alkotók megmutathassák arcukat — és természetesen örülünk, ha anyagi sikerük is van. De legalább annyira fontosnak tartjuk a látogatók szemléletének befolyásolását, még akkor is, ha nem vásárolnak. Ez nem kampany, ez folyamat: ízlésformálás, felnyitni az emberek szemét a szépre, a jóra. S akkor talán másult sem veszik meg a silányat. Érdekes módon az erőfeszítés kereskedelmileg is kifizetődik: tavaly egész évben nem volt időnk összevetni, hogy a ránk szabott tervhez képest hogyan állunk, de mégis sikerült teljesítenünk.

— Mi ennek a magyarázata? Talán Debrecenben nagyobb a vásárlóerő?

— Én inkább az emberi kapcsolatokban látom az okát. Figyelünk az emberekre, igyekszünk jelen lenni a város kulturális életében. Például legalább 50 szocialista brigád jár rendszeresen hozzánk: szövnők, épitők, gyermekek. Sokat beszélgetünk velük arról, hogy mit látnak a falon, hogyan ér-

telmezzenek egy-egy alkotást. Nem túrjuk az arisztokratizmust: ide mindenki bejöhet, s a betérő embert éppolyan kincsnek tartjuk, mint azt, aki vásárol. A legfontosabb, hogy az emberek lelkehez eljussanak a műalkotások.

— A szép eszmékhez képest kicsit prózainak tűnhet a kérdés: tavalý hány millió forint értékben jutottak el az emberekhez ezek az alkotások? Nőtt-e a kereslet?

— Nőtt. Örvendetesnek tartjuk, hogy sok fiatal keres fel bennünket; úgy látszik, nem volt hiábavaló a közművelődési erőfeszítés. Az évi forgalmunk 6,7 millió forint volt, ebből 2,5-öt a képző-, 4,66-ot az iparművészeti alkotások és bútorok tették ki. A kiállításokon 860 ezer forint értékben keltek el festmények, az egyéb kiállításból pedig 640 ezer forintnyit vásároltak.

— Vajon változtak-e az igények? Hogyan választanak a vásárlók?

— A festményeknél nem annyira a neveket nézik. Kevesebb a műgyűjtő, s többen vannak olyanok, akik lakásukba hangulatteremtőnek vásárolnak képeket, szobrokat és iparművészeti alkotásokat. És ezt lehet befolyásolni beszélgetésekkel, javaslatokkal, az igények ki-tapogatásával. Kétségtelen, hogy a közizlés ma még zömmel a realista-impreszionista irányzatokat részesíti előnyben, de az absztraktabb stílusokra is egyre inkább ráhangolható. Egy dolog miatt vagyok szomorú: hogy a közintézmények nem élnek a műalkotásokban

rejlı emberformáló lehetőségekkel. Nem hiszem, hogy ez pénzkérdés volna, mert sokszor egy 300 forintos grafika is nyújthat olyan élményt, ami kellemesebb tesz egy hivatali helyiséget.

— Az árakat is említette. Milyen ma a műalkotások ára, s mi az a felső határ, amit a vásárlók zsebe még elbir?

— Tízezer forint még elérhető, a fölött már csak a pénzesebb emberek vásárolnak. De viszonylag kevés az ilyen darab, hiszen a szűrik csak jelentős életművel bíró művészek munkáit értékelik ennnyire. A műalkotásra áldozni kell. Tavalý 140 alkotó több mint 450 festménye fordult meg nálunk; amint láthatja, stílusokban és mű-nőségben is széles a választék. Nagy kedvezménynek számít, hogy a tárgyak részletre is megvásárolhatók.

— Végeterül az idei elképzelésekről szeretnénk hallani.

— Okulva tavalyi nehézségeinken, az idén öt kiállítás terveztünk. Február 17.— március 3. között Morvai Zsuzsa keramikusk, március 24.—április 7. között Bényi László festőművész, május 14.—június 2. között Madarász Gyula festőművész munkáit állítjuk ki, augusztus 18-tól 27-ig láthatja a közönség a hagyományos és kedvelt virágcsendélet-bemutatót, végül október 27.— november 10. között Biró Lajos festőművész kiállításával zárjuk a sört.

Turi Gábor

JEGYZET

Az iskolagalériák jövőjéről

Hallani a problémát — növekszik a művek száma, nehéz az elhelyezésük, sok arra méltóbb alkotás raktárakban, műtermek magányában várja a pillanatot, hogy találkozhasson közönségével. Valós nehézséggel állunk szemben, hiszen éppen művészeti életünk és művelődéspolitikánk eredményeként vált olyan tempójúvá a fejlődés, hogy a Művészeti Alap négyezer bejegyzett képző- és iparművésze nehezen jut kiállításra, sőt kiállításokhoz. Márpedig az évekig tartó várakozás a legtöbb esetben árt az alkotó kibontakozásának.

Tény azonban az is, hogy a nehézségek leküzdése szöli a megoldást célzó lelemények egész sorát. Így például a ma már megszokott jelenség, hogy Vá-cott, Kerepestarcsán, Salgótarjánban kórházakban és Erdén, Hatvanban vas-utó állomáson, Százhalombattán, Viseg-rádon vendéglökben, Sajóabonyban, Csepelen, Martfún üzemekben, Köles-den és Hódmezővásárhely környékén központokban rendeznek időnként jól megszervezett kiállításokat. S nyilván másút is. Mindez növeli a közönség lét-számát, hivat épít mű és az ember kö-zött. Van más nagy lehetőség is: az iskolagalériák. Az utóbbi időben az egész országban megalapozottan terjed ez a módszer, s hozzájárul az ízlésfejlesztés-hez, az esztétikai neveléshez, s ami nem utolsó sorban lényeges: ifjú művészet-barátokat nevel.

Mindez szerencsére nem csupán ötlet, nem elmélet, hanem sok helyen élő gyakorlat. Így például a debreceni Tóth Árpád, a kiskunhalasi Szilágyi Áron és a ráckevei Ady Endre Gimnáziumban rendeznek rendszeresen tárlatokat, utóbbiban adományozott műtárgyakból állandó gyűjtemény is létezől. A tokaji gimnáziumban Bakallár József mozaikja, a kecskeméti szakmunkásképző intézetben Ovári László nagy méretű murális munkája fogadja a tanulókat, köz-szönti őket a képzőművészet s jó köz-éretre serkent. Ilyen szempontból ki-emelkedő a gödöllői Agrártudományi Egyetem épülete, ahol Domanovszky Ernő, Fajó János, Pátzay Pál, Fóth

Ernő, Borics Pál szobrai, mozaikjai te-remtenek magas színvonalon szerve-zett környezetet. Ehhez társul hamaro-san Amerigo Tot bronzfala.

Kölesd arról nevezetes, hogy ott min-den iskolás egy képzőművészeti kisé-reletés alanya Baranyai László népmű-velő jóvoltából, aki kiállításokat szervez, gyűjteményt létesített a község műve-lődési házában és igen nagy diaanyag-gal segíti elő a kulturálódást gyerekek, felnöttek között egyaránt.

Legutóbb Dunakeszi vállalt kiemel-kedő szerepet azzal, hogy Kollár Albin általános iskolai igazgató intézményé-ben rendszeresen fogadja a képző- és iparművészek kiállításait. Zenei és iro-dalmi műsort is szerkeszt a megnyitó-kon, s mindez visszahat az egész tanuló-ifjúiságra. Igazolja ezt a képzőművészeti szakkör nagyobb hatékonysága, s azok a meszelt falak, amelyek e program ha-tására az elmúlt évek során benépesül-tek színes gyermekrajzokkal.

Immár három éve dolgozik Csepelen is az iskolagaléria Molnár József tanár irányításával. Itt ismét újdonságot ta-pasztalhatunk. Egyrészt következetessé-ge; rendszeres folyamattal mutatják be a csepeli gyerekeknek és egyre inkább a szölköknek, azaz a felnőtt lakosságnak a magyar képzőművészeti műhelyek muzeális értékeit. Így a legutóbbi esz-tendőkből láthatóak a szölnoki, vásár-helyi, fővárosi festők, különböző stílu-sok reprezentánsainak művészetét, idő-sebb mesterek és fiatal képzőművészek alkotásait.

Az iskolagalériák fényesebb jövő előtt állnak, pedig a jelen is biztató. A fejlő-dés útja, menete abban jelölhető meg, hogy egyre több tanintézetben válnon honossá ez a mozgalom. S ami szintén járható, követendő irány: jusson a mai magyar képzőművészet természetéből egy-egy mű minden iskolába vásárlás és adományozás révén. Ez az a sarkpont, mely növeli, növelheti a művészetbará-tok táborát és megszünteti azt a termé-ketlen állapotot, hogy a képek, szobrok raktárakban rostokoljanak.

Losonci Miklós

Igazi hivatásos hangverseny-zenekar

A budapesti MÁV szimfonikusok hangversenye Debrecenben Ruha István közreműködésével

A bőség zavarával küzdött január 17-én a debreceni zenebarát. A Bartók teremben a budapesti MÁV Szimfonikus Zenekar hangversenyt hallottunk. Oberfrank Géza vezényletével, Ruha István közreműködésével. Ugyanakkor a Vénkert Általános Iskolában a nálunk is népszerű, kiváló karmester, Sándor János vezényelte a debreceni MÁV Filharmonikusok-ka. (Hány zenekari tagunk meghallgatta volna a kiváló szólistát és a „rokon” vendégzenekart, ennél jobb tapasztalatcsere ritkán adódik!) Rádásul a nap a Délibáb együttes is önálló műsort adott a Kölcsey Művelődési Központban söt a Csokonai Színházban Mensáros László tartott előadást. Nem csoda, ha megoszott a közönség.

Igazi hivatásos hangver-senyzenekar benyomását kel-tette a budapesti együttes. Jelen műsorukat például debreceni fellépésük előtt már Budapestén játszották, másnap pedig Kecskeméten adták elő. Előadóműdjük ki-cukát — és természetesen örülünk, ha anyagi sikerük is van. De legalább annyira fontosnak tartjuk a látogatók szemléletének befolyásolását, még akkor is, ha nem vásárolnak. Ez nem kampany, ez folyamat: ízlésformálás, felnyitni az emberek szemét a szépre, a jóra. S akkor talán másult sem veszik meg a silányat. Érdekes módon az erőfeszítés kereskedelmileg is kifizetődik: tavaly egész évben nem volt időnk összevetni, hogy a ránk szabott tervhez képest hogyan állunk, de mégis sikerült teljesítenünk.

— Mi ennek a magyarázata? Talán Debrecenben nagyobb a vásárlóerő?

— Én inkább az emberi kapcsolatokban látom az okát. Figyelünk az emberekre, igyekszünk jelen lenni a város kulturális életében. Például legalább 50 szocialista brigád jár rendszeresen hozzánk: szövnők, épitők, gyermekek. Sokat beszélgetünk velük arról, hogy mit látnak a falon, hogyan ér-

ugyanabban a teremben. Az igazsághoz persze az is hoz-zátartozik, hogy a hangzás még szebbé, differenciáltab-bá tevésre terén még bőven van mit tennie a zenekarnak és karmesternek.

Az idén ötvenéves, debreceni származású Kocsár Miklós Szerenád című három-tételes művét hallottuk elsőként. Erőteljes, életteli, változatos hangzó, jól megmunkált a zenei anyag. Mégis úgy érezzük, hogy nem ez a terület Kocsár Miklós igazi kifejezési szférája, ez-zel a művével aligha számíthat olyan sikerre, mint például számos kórusművével.

A nyolcvan éve született örmény-szovjet zeneszerző, Hacsaturján Hegedűszenye egyetike azon műveknek, amelyek négy évtized eltel-tével sem veszítették el hite-lüket. Pedig a mű stílusa kor-ántsem egységes. Örmény és egyéb keleti népzenei ele-mek tarkán keverednek a Csajkovszkij utáni szlav-orosz műzene hangzásvilágá-val. A meglehetősen terjedme-s versenymű életre varáz-szolásához olyan gyűjtő ha-tású előadóművész kellett, mint amilyen Ruha István. Az ő akadályt nem ismerő

virtuóz hegedűlése, mélyen zenei fogantatású, életben, elképzelésben hallatlanul gazdag előadásmódja elhite-lí, hogy az amit most hal-lunk, nemcsak szép, de fe-llettébb fontos is, előadónak hallgatónak egyaránt. Nagy élvezettel és kitörő lelkesé-déssel fogadta a közönség a ráadásul játszott barokk mű-veket, illetve teteleket, amelyeket részben Ruha Ist-ván írt át vonózenekari ki-séretre. Karmesteri vezény-lés nélkül játszották e rá-adásokat s kiderült, hogy mennyire nem könnyű együtt kamaramuzsikálni egy any-nyira szuverén elképzelésű előadóval, mint Ruha István. (Nem hallgathatjuk el örö-münket, hogy a kiváló koloz-svári művész e tanévben Deb-recenben is rendszeresen dol-gozik, mint a Zeneművészeti Főiskola debreceni igazgató-jának vendégprofesszora.)

Brahms II. szimfóniájának előadásáról már szöltünk. Nagyon örülünk, hogy a ro-mantikus szimfonikus zené-nek e kivételes gyöngyszem-e még ennyire felelős, kimun-kált, nagyvonalú előadásban hallhattuk.

Szesztay Zsolt

BÁBSZÍNHÁZ

A sétáló ház kalandjai

Bemutatóra hívtok január 16-án a program: a Kölcsey Művelődési Központ Ludas Matyi bábszínháza először vitte a közönség elé *A sétáló ház* című új produkcióját. Két előadást hirdettek a piciny bábszínházba, s igen nagy túlekedés folyt a jegye-kért.

Mindössze 25 perces volt az új darab, így érthető, hogy előjában egy régebbi mű, a *Sárgaorrú kismacska* egészítette ki a programot. Láttuk ezt már annak idején is, s most újra végig kellett néznünk: kellemesebb idő-töltést is kívánhatnánk ma-gunknak s gyermekeinknek. Elvont történet, elvont szen-nyelékkel; gyermek legyen a talpán, aki ebből megérti a példázatot.

Ezután jött azonban a várva várt sétáló ház. Meg-lepő „újításként” eltűnt a paraván, s három fiatal hölgy — „grácia” — egy zsákot cipelt be a színpadra: benne a következő játék va-lamennyi kelléke. S mit tesz az alkotó szellem: a zsákból egy angol úr bujít elő, szabad kezdeményezést kí-nálva az utca összerakásába bevont gyermekeknek. A lé-nyeg ugyanis — miként az előadást követő szakmai vi-tából megtudtuk — az, hogy

a Cecil úr és lakóháza kö-zötti kapcsolat a modern ci-vilizációs ártalmakkal fer-tőzött szölv-gyermek vi-szony hiányainak felmuta-tására lenne hivatott; erősít-ve az összetartozás érzését.

Üdvös gondolat — nehezen asszociálható formában. Röstelkedve valljuk be, hogy nekünk nem is jutott eszünkbe. Egyáltalán, semmi nem jutott eszünkbe, csak néztük a három bájos szí-nésznő s a marionett Cecil úr közös színjátékát. Lehet, hogy tanulmányaink emléke zavart, mindenesetre tipi-kusan angolnak, a magyar kö-zönség számára nehezen adaptálhatóan éreztük a tulajdonos és háza ambiva-lens kapcsolatát. Cecil és úr — két olyan, a jelen viszony-naik számára idegen szó-kapcsolat, amely egyúttal szí-gorú társadalmi helyzeteket is jelöl. S ez nehezíti a tör-ténet megértését. Mert mi-lyen közös kapaszkodót ta-lálhatnak a (magyar) gyere-kek abban, hogy a ház ura reggel cilindert és esernyőt öltve munkahelyére indul, télenségre és árválkodásra készítve saját házat? Az el-távozás, a hiány és a megér-kezés gondolata természetese-n egyetlen emberényű: de nálunk a családi kapcsolat elsősorban az anya-gyermek viszonyban fogalmazódik meg: már ilyenek a hagyományok.

Pedig a játék szerves dra-maturgiai eszköznek tekintni a gyermekek bekapcsolását, aktív részvételét. Igazában szét is feszíti a színpad-néző-tér hagyományos távolságát; de még — Urbán István volt a rendező — nem sikerült megtalálnia azokat a kapcsolódási pontokat, amelyek ezt közelebb hozhatnák. A spon-taneitás, a szabad variációs készség újabb dimenziókat vihetne a játékba — ez azon-ban már inkább műhely jellegű, s nem színpadi produkció formát kívánna.

Ha ebbe az irányba sike-rülne tovább fejleszteni *A sétáló házat*, akkor nem ki-zárt, hogy az újszerű kezde-ményezés nagyobb lelkesé-déssel töltené el a játszó kö-zönséget: a gyermekeket is.

(L. G.)

GONDA ZOLTÁN: KOREAI ÚTIRAJZOK

APRÓHIRDETÉSEK

Másfél szobás, vénkereti, szövetkezet lakást... 80 000 Ft OTP...

Értékesítésű kis ház eladó. Cseréi beszámítók... 220 négyzetlábos...

Beköltözhetően egy- két szobás ház... 100 négyzetlábos...

Eladó 500 kg-os teherautó. Hajdúszoboszló... 60-296, 18 0ra után.

250 000 kp. + magas OTP-átvállalással lakásmegoldást keresünk... Szövetkezeti bérház...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Eladó ház igényesnek két családnak... 220 négyzetlábos...

Értékesítjük kedves vásárlóinkat, hogy lakberendezési áruházunkat és ékszer-, ajándékboltunkat megnyitottuk...

BIZOMÁNYI ÁRUHÁZ VÁLLALAT, Debrecen, Hatvan utca 33-35. szám. Telefon: 14-826. Logo: BAV

Torna V... IBV Debrecen... Három nagy tornarendeznek az új sportcsarnokban...

BÜTOR... Mindenféle szép bútor vétele és eladása...

BÜTOR... Mindenféle szép bútor vétele és eladása...

BÜTOR... Mindenféle szép bútor vétele és eladása...

BÜTOR... Mindenféle szép bútor vétele és eladása...

EGYÉB... Menyasszonyruha-köcsösös fehérben, színesben...

EGYÉB... Menyasszonyruha-köcsösös fehérben, színesben...

EGYÉB... Menyasszonyruha-köcsösös fehérben, színesben...

EGYÉB... Menyasszonyruha-köcsösös fehérben, színesben...

ALBÉRLET... Fiatal házaspár, bútorozott, főberendezés...

ALBÉRLET... Fiatal házaspár, bútorozott, főberendezés...

ALBÉRLET... Fiatal házaspár, bútorozott, főberendezés...

ALBÉRLET... Fiatal házaspár, bútorozott, főberendezés...

ALLÁS... Belvárosban lévő lakás-szövetkezeti házfelújítás...

ALLÁS... Belvárosban lévő lakás-szövetkezeti házfelújítás...

ALLÁS... Belvárosban lévő lakás-szövetkezeti házfelújítás...

ALLÁS... Belvárosban lévő lakás-szövetkezeti házfelújítás...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

JÁRMÓ... Autók, autójavítás, figyelem! Ertesítem...

Dolgozókat alkalmaznak... Szociális Intézmény asztalos és festő szakmunkást...

GYÁSZHÍREK... Összetért tudatjuk, hogy DR. KOVACS KALMAN...

ATLÉTIKA... DSI-siker... A hét végén a tornaszerdülő...

db Skála Kópé ajánlata... Konfekciósztályunk 30 százalékos engedménnyel árusít...

EXPRESSZ... Hajdúszoboszló hétvégi ház eladó...

EXPRESSZ... Másfél szobás tanácsi, garázsos lakást...

EXPRESSZ... Mechanikus, kislapros, kislapros munkát vállalunk...

GYÁSZHÍREK... Mély fájdalommal tudatjuk, hogy BENYEI SANDOR...

Győzelem Budapest... Kairó, 15 ezer német... Budapest: Katzinai, Kerekes...

Totonyerem... A Sportfogadási igazgatóság közlése... 4. heti totonyerem...

Torna VB Budapesten

IBV Debrecenben?

Három nagy tornaversenyt rendeznek az új Budapest sportcsarnokban ebben az évben. Mivel a Magyar Torna Szövetség 1983 októberében az olimpiai minősítő versenyekkel összekötött világbajnokság rendezője is, így azáltal különösen minden előkészületi versenyen tökéletes lebonyolításra törekednek.

Schmitt Pál, a Népstadion és Intézményei Vállalat igazgatója elmondta, hogy úgy döntöttek: a magyar nemzetközi bajnokságot április 29-30-ra, illetve május 1-re hirdetik meg.

Az már csaknem biztos, hogy a tornászok Ifjúsági Barátság Versenyét nem Budapesten, hanem Debrecenben rendezik. A Magyar Torna Szövetség már fel is kérte a hajdú-bihari fővárost a házigazdaság elvállalására. A debreceni városi sportcsarnok minden szempontból megfelel a feladatoknak, a fiatalok seregszemléjének lebonyolítására.

— Újdonság az is, hogy az országos egyéni bajnokságot a Budapest sportcsarnokban rendezzük meg június 14-19. között — mondta Forgács Róbert, a Magyar Torna Szövetség főtitkára. — Minden bizonnyal a válogatott edzők és versenyzők nagy meglepedésére, akik minden alkalmat szeretnének kihasználni, hogy a világbajnoki poronddal ismerkedjenek.

A budapesti tornász-világbajnokság időpontja október 23-30. A nagy verseny — ez alkalommal dől el, hogy kik léphetnek színpadra Los Angelesben az olimpiai tornán — szervező bizottsága az elmúlt hét végén aktíválást rendezett, amelyen mindazok megjelentek, akikre kulcsfontosságú szerep vár az előkészítésben és a lebonyolításban. Előreláthatólag felszámál több nemzet legjobb tornászát jönnék majd el a világbajnokságra.

ATLÉTIKA

DSI-sikerek a Budapest serdülőbajnokságon

A hét végén a teljes magyar serdülő A korosztály részt vett a Budapesti bajnokságon, mely tulajdonképpen országos bajnokságnak számít. A Debreceni Sportiskola fiataljai három első helyet nyertek és több értékes helyezést értek el.

Kiemelkedő jó eredmény a 16 esztendő Ladányi Andrea magasugrás teljesítménye. 178 centiméterrel bizonyult a legjobbnak. A fiú magasugrásban is debreceni siker született. A 15 éves Perjes Péter 191 centivel lett első. A harmadik aranyérmes a fiú 4x180 méteres váltó nyertese. A négyes végig magabiztosan vezetve verte meg a Központi Sportiskola gárdáját.

A debreceniek helyezései. Lányok: Magas: 1. Ladányi Andrea (edző: Vona Attila) 178 cm; 5. Vizi 168 cm; 6. Kovács Zs. 80; 60 gát: 5. Vizi 9.15. Távol: 5. Kovács Zs. 536; 4x180 váltó: 1.

Kovács, Mészáros, Jónás, Pétercsák 1:37.0. Fiúk: Magas: 1. Perjes Péter (edző: Fejes Ferenc és Kovács Csaba) 191 cm; súly: 2. Antal 14.63; 60 gát: 5. Juhász 8.4; 200 m: 6. Katona 24.0; rúd: 6. Kozák 320; 4x180 váltó: 1. Katona, Juhász, Papp, Kiss R. — (edző: Nagy Tibor) 1:26.0.

Az FTC által rendezett országos serdülő B összetett versenyen kitűnően szerepeltek a D. Sportiskola lányai, Kovács Judit (edzője: Faragó Klára) az első, Csapó Katalin pedig a második helyen végzett. Kovács Judit eredményei: 60 gát: 12.7; távol: 506; magas: 158; 100: 13.1. Ez összesen 3207 pontot jelentett.

A D. Sportiskola atlétikai szakosztálya január 29-én és február 5-én 8.30-tól gyermek- és tehetségkutató versenyt rendez. Az Oláh Gábor utcai csarnok futófolyosójára általános iskolás korú gyerekeket várnak.

Borg

viSSZAVONUL!

Szenzáció a tenisz-sportban: Björn Borg, a svéd 26 éves teniszcsillaga bejelentette, hogy visszalép a nemzetközi versenyektől. Utolsó fellépésére áprilisban Monte-Carlóban kerül sor. Edzője, Lennart Bergelin még közölte, hogy Borg a monte-carli viadalon kívül még néhány amerikai bemutatón is részt vesz.

Ahány hírügynökség, annyiféle tálalásban látott napvilágot a sportvilág nagy szenzációját jelentő hír. A jelentések ellentmondóak, a következtetések pedig egyenesen zűrzavarosak. Egyedül a történet főfontosságú szerepét a készítésben és a lebonyolításban. Előreláthatólag felszámál több nemzet legjobb tornászát jönnék majd el a világbajnokságra.

Több szakíró szerint az említett hír csak kacska, edzője viszont úgy nyilatkozott, hogy a világlaszis teniszjátékos fogtán van lelki energiájának, képtelen a nagy sorozatokra idegileg felkészülni, a sok nagy siker után új győzelmi motivációt találni. Bergelin szerint Borgnak legalább napi 4 óras mérkőzésre edzésre, 12-14 mérföldes futóedzésre van szüksége, hogy a tőle szokott formát nyújtsa, és ezt a tempót még a Borghoz hasonló rendkívüli emberek is előbb-utóbb megeszmörlők.

A hírügynökségek egybehangzóan azon a véleményen vannak, hogy a végső szót Borg egy közeljövőben megrendezésre kerülő New York-i sajtókonferencián mondja majd ki, addig viszont az biztos, hogy áprilisban Monte-Carlóban valóban a hajdú-bihari nemzetközi verseny résztvevője lesz.

Fölkerekedve

Az első olimpiai karikáért

Az eleje- és végeláthatatlan tömeg a buszkaravánoktól indul. Zavar támad ugyan, hogy merre, de azért van a térkép. Már több hullámban főlódultak a hegyre a menetoszlopok, mi, hajdú-bihariak fél kilenc után rajtolhattunk. A rajt a Csanyik-völgyből (a KISZ-iskolától) lendületes, Harminc kilométer hegyen-völgyön át a táv, ide érkezünk majd vissza, lehetőleg nyolc óráig belül. A legnagyobb szintkülönbség 940 méter. Hát majd kiderül, hogy szórakozás-e? A buszban kiosztott kérdőíven sokan jelölték meg, hogy jövetelük célját, hiszen az ifjúság kerekedett fel. Szinte csak az a tizenévesek, a húsz körüliek, néhány harmincas. A negyvenes korosztály hiányzik, így hát valóságos agastyánként lépegetek soraikban. Az első kaptatózó „hátulsó pár, előre fust”-t játszanak. — Majd kilöktek a nyelveketek Örvénykőnél — korholná őket egy vadászruhás. Oldalán távcső.

— Kibirjuk, fiúk? — fut hátra az első meredek, jéghető ösvény után a lemaradókhoz a 109-es szakmunkásképző testnevelője, KISZ-titkára. Felúton már be is mutatkozunk egymásnak. Bényei Sándor. — A szakállas „gyereket” kövessük — ajánlja. Ért a gyalogláshoz. A szakállas jó harmincas, családapa, Debreceni. Harangó Zoltán. Nem az első ötpróbája.

— Kemény kis túra lesz — mondja —, de a második szám, a 28 kilométeres sífutás már kiválogatja a lábukat. Edzés nélkül istenkísértés... Arra három órád lesz, nem ennyi...

A 109-es KISZ-titkára rövid beszámolót hoz előlrol.

— Majd látunk — fújja ki magát — egy katonát, két „puttonyt” is cipel. Két lányt. Hátha az egyik bejön neki.

Még van erőnk nevetni. Kergeljük az időt. Tanulmányozom a jól felöltözöttéket. Sportolók Szapora lépdeiek. Piros hacukában. Megvástagodtak a sok ruhától, s az a piros szerelés zárórétég. Hát én abból nem kérek.

most, olyan az idő. Hó még nyomokban sincs, pedig milyen fagyos szél fútyúlhetne! A szalagok vezetnek bennünket. Egy búkkós völgyben már csücsülgetnek, Tudom, hogy nem szabad megállni, az első találkozási pontig nem. A lemerevedéstől jobb megijedni. A Herman Ottó-tájház már csábító köztársaságban, de hol vagyunk még a végcéltól, és hányan nem érzik, hogy ez még csak az első állomás. Nekifutnak a jóval meredekebb, mert rövidebb szakaszok, nem a járt utat választják.

A levegő már hangos. Elégé fent vagyunk. Elterjed, hogy forró teát kínálnak az ellenőrző sávon.

Jéghideg forrásvíz, ez van! Kancsóban. Sebaj! Tömény citromlével megkeverjük. Kortyokat szabad csak inni! Aki utánunk érkezik, azt hiszi, a natúr citromlevét is osztogatják. Nincs szívünk kiabrándítani őt.

Kézhez vehetjük az igazolót, ötkarikás lapot. Célszerű műanyag tasakba csúsztatni, mert az izzadságtól megpuhulna a zsebünk.

Ómassán részvevően tudunk ki a kocsmából. „Miért tesszük ezt?” Most látjuk, hogy egy bolond valóban százat csinál. Hogy utat takarítsanak meg Jávorkúti, fölkapaszkodnak egy nyaktörő ötszáz méter magas meredeken. Már olyan kicsik, mint a hangyák, mert mi eltávolodunk egy bennszülöttel arrébb, aki az új célpont; az erdészüdüző hátába vezet ötkarikát-hatónkat.

Nicsak, a két piros hacukás! A jégpatakon. Kimért, orron át szedett lélegzettel kaptatnak. A rovatkált, gumitalpú cipők is megmutatják, mit tudnak. Beszéd nincs. Az már rég abbamaradt. Bizunk a bennszülöttben, aki két kilométer nyereséget méricskél — odáig.

— Kísérjük meg az átkelés — javasolja mégis Békelyi Sándor, s egy dörge-demei kapaszkodás következik, a sziklatörések csörogve hull. Meg-megámasztjuk a fákat. Az egyik piros-

ba öltözött sportoló (csak most üti meg a szemem: hölgy) még mindig könnyedén veszi. Interjút kérnek tőle, de elhárít magától. Titkos részvételt nem zavarom, csörtétünk tovább; korhad gallyterengeren át.

Jávorkúton a büfés „aláírja”, valóban jól jöttünk, nyertünk kéig igaz kilométer. Később áldom a sorsot érte.

Begyűjtjük a második lapot.

Tovább! A Svéd fegyves felé. A szelnek harangjátéka zúg az óriás fák botlozatán, gyönyörű.

Nem hiszek a szemeknek! Egy tízeves fiúcska anyjával, s nem is botorkálnak.

Hosszú lejtő pihentet. Futok. A láb szinte rugózik, mintha automatizmus vinné.

Még egy utolsó hegy. Milyen gyűlöletes tud lenni!

— Ne hagyj itt! — kiált egy lány a csúszós levélzömben annak, akivel eddig kézen fova ment. Hiába, egy erőteljes menetben, szétszakadnak az érzelmek is, hogy később annál jobban összeroppant.

— Meddig gyalogoltatnak még? — fakad ki fuvaros káromkodással egy fardát gimnazista. Lány ő is. Barlang szája ásít rá. A kiejtésből és a káromkodás cifrázásából sejtem, hogy nem hajdú-bihari. Egy pillanatra föltartóztatom.

— Ti mikor vágatok neki?

— Hatkor.

— Kösz — mondom. S először érzem a siker örömet a tömegsportban, s valami kis hazai dicsőséget is. A hajdú-bihariak (negyszázötvenen) egészen biztos, hogy a nyolc órában belül maradtak, nekünk, ómassai „elhaljónak” a szűk hét óra elég volt a próbatételhez.

Csodáljam (vagy ne?), a bagaméri tanuló zsebre dugott kézzel sétálgatott. Félcipőben. Egy zokszó nélkül.

A Csanyik völgyében még soha ennyien nem kerekedtek fel, hogy bizonyítsák, gyalogolni jó az olimpiai ötkarikáért.

Szalai Csaba

Győzelem a második meccsen

Budapest-Kairó 2-0 (1-0)

Kairó, 15 ezer néző, vezető: Mahmud Oszmán (egyiptomi).

Budapest: Kátirz — Sallai, Kerekes A., Garaba, Varga — Hannich, Nyilasi (Pásztor, a 75. percben), Póczik — Kiss L. (Kerekes Gy., a 75. percben), Szentés, Pölöskei.

A több helyen megváltoztatott egyiptomi válogatott ellen sikerült a visszavágás a második mérkőzésen.

A gólok. 40. perc: Nyilasi, Garaba akció után Szentés kapott labdát, akinek beadását Pölöskei lekezelte, majd 7 méterről a bal alsó sarokba lötte 1-0.

64 perc: Pölöskei labdáját az előrehúzó Varga közepre ívelte, és Kiss a védők közül kiemelkedve a hálóba fejté 2-0.

A találkozó után Mészöly Kálmán szövetségi kapitány a következőket nyilatkozta: — Lényegesen jobban játszott a csapat, mint két nappal korábban. Több volt a gólhelyzetünk, viszont ezek többségét kihagyták a csatárok. Jó ellenfelet győztünk le, de még további javulásra van szükség egyéni teljesítményekben és csapatjátékban. Kátirz, Hannich, Nyilasi és Póczik játékát emelném ki.

A magyar csapat a hétfői napot pihenéssel töltötte. Ma délelőtt újabb edzéssel szűl a szerdai összecsapásra, amelyet az egyiptomi olimpiai válogatott ellen vív.

Totónyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a 4. heti totónyeremények a következők: 13 találatos szelvény 251 darab, nyereményük egyenként 13 961 forint. Ezek közül 13+1 találatos szelvény 80 darab, a nyeremény és a jutalom 28 562 forint, 12 találatos szelvény 4165 da-

rab, nyereményük egyenként 561 forint, 11 találatos szelvény 33 838 darab, nyereményük egyenként 69 forint. A 10 találatos szelvények száma 187 812 darab, nyereményük egyenként 28 forint.

A találatos szelvény: 1,x,x, 1,1,x, x,1,x, 1,x,x,x, x.

SAKK

Öt forduló után a püspökladányi November 7. Tsz vezet

Immár hagyományos, hogy a Hajdú-Bihar megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetsége téli és nyári sportversenyeket rendez a termelőszövetkezetek dolgozóinak részére. A téli versenyeket két sportágban, sakkban és asztaliteniszben bonyolítják le. Előbb a sakk küzdelemre kerül sor.

A termelőszövetkezetekben, az előcsatározások során a házbajnokságokat rendezték meg, ezeken mintegy nyolcszáz térszervező ült táblához. Ezt követően a megyei döntőre neveztek a legjobbak. A megyei döntőt tízfordulós svájci rendszerben bonyolítják le, az első öt fordulót az elmúlt vasárnap rendezték meg Debrecenben,

a Bartók tereben, ahol a megyei sakkszövetség versenybírái gondoskodtak a zavartalan lebonyolításról.

A nagyteremben rekordszámban jelentek meg a sakkot kedvelő termelőszövetkezeti dolgozók, 43 férfi csapat (egy-egy együttes négy fővel versenyez, de a legtöbbben tartalékversenyzőkről is gondoskodtak), mintegy kétszáz fővel, és 18 női sakkozó, akik egyéni küzdelemben döntik el a végső sort.

A férficsapatok megyei döntőjében már kialakult az élmény, de ez még nem jelent végleges eredményt, hiszen a második „félidő” még hátravan. A vasárnap öt fordulót után az élcsoport

állása a következő: püspökladányi November 7. Tsz 15, budaörsi Rákóczi Tsz 14,5, hajdú-bihari Mezőgazdasági Tsz 14, debreceni Béke Tsz és hajdú-bihari Mezőgazdasági Tsz 13,5-13,5, balmazújvárosi Lenin Tsz 13 pont. A nők mezonyét Mészáros Sándorné (Hunyadi Tsz, Debrecen) vezeti 4,5 ponttal, míg 4 pontja van dr. Türrné Tóth Júliának (Béke Tsz, Hajdú-bihari Mezőgazdasági Tsz) és Kovács Józsefnének (Vörös Csillag Tsz, Nádudvar).

A második fordulóra, a csapatonként következő öt-öt mérkőzésre január 30-án, vasárnap reggel 8 órától kerül majd sor, ugyancsak a Bartók tereben.

Elhalasztották a 18. téli úttörő-olimpiát

Az eredeti tervek szerint január 27-30. között Bükk-szentkereszten került volna megrendezésre az idei téli úttörő-olimpia havas számának országos döntője. Az időjárás azonban alapos tréfát játszott a fiatal sportolókkal. Hétfőn délelőtt ezért a szervező bizottság ülést tartott, amelyen döntést hoztak. Úgy határoztak, hogy a kedvezőtlen hóviszonyok miatt az eseményt elhalasztják. Amennyiben február 14-ig tartótlásra alkalmas hó esik, természetesen sor kerül a havas számok döntőire.

SOROKBAN

Kijelölték a súlyemelő Druzsba Kupán részt vevő magyar versenyzőket. Az együttesben helyet kapott Molnár Gusztáv, a DMVSC sportolója is.

Miskolcon a cselgáncs Vasutas Kupán Sefcsik (D. Dózsa) 3. lett a 95 kg-osok között.

A Magyar Nemzet jégkorong-tornát Magyarország együttese pontvesztés nélkül nyerte. Mögöttük a dánok, a bolgárok és a horvát válogatott végzett.

Az országos műkorcsolyabajnokság győztesek: Miklósi Nóra (Spartacus), Szász András (Spartacus) és a Péterffy, Bálint (Spartacus) jégáncpáros. Páros műkorcsolyázásban nem volt induló.

Az már biztos, hogy a Televízió a labdarúgó NB I. tavaszi mérkőzéseit közül közvetlenül fogja a VIDEOTON-FTC és a

Csepel-Rába ETO mérkőzéseket.

A focifarsang '83 keretében Miskolcon serdülő teremlabdarúgó-tornára kerül sor. A DMVSC-csoportjában szerepel az MVSC, a Vasas, az Ózd, az Egér és a csehszlovákiai Bártfa együttese.

Székesfehérvárott minősítő műkorcsolyaversenyen az újonc fiúk között Szolnoki (DMVSC) bizonyult a legjobbnak.

Vereséget szenvedett a DMVSC férfi tekecsapata az NB II-ben: DMVSC-Cegled 3:5 (2485:2496).

A Hajdú-Bihar megyei Atlétikai Szövetség versenybírói és továbbképző tanfolyamot rendez január 28-tól. Jelentkezni a megyei sporthivatalban (Simonffy utca 1/C) lehet.

ni lehet minden kedden és csütörtökön 19 órától a Kereskedelmi és Vándorlótól-ípari Szakközépiskola tornatermében.

Női kondicionáló tornát rendez a Lakótelepi SE. Az érdeklődők vagy az Újkeri Általános Művelődési Központ tornacsarnokában szerdán és pénteken 19 órától, vagy a Kun Béla Általános Iskola tornatermében, a Bolyai utcán (kedden és pénteken 18.15 órától) jelentkezhetnek.

A Hajdú-Bihar megyei Testnevelési és Sporthivatal Természetbarát Szövetsége idén is megrendeli a természetbarátok versenyét. Az immáron XX. Helyi rendezvényre február 6. és 12. között kerül sor.

D. Kintzsi-Gyula előkészületi labdarúgó-mérkőzésre kerül sor szerdán 14 órától a Vágóhid utcai sporttelepen. Játékvezető: Szabó J.

A csehszlovák Ivan Lendl nyerte a Mesterek Tornáját, miután a döntőben 6:4, 6:4, 6:2 arányban legyőzte az amerikai McEnroe-t.

Indul a Ki mit tud?

Mint arról már beszámoltunk, a televízió ismét megrendezi a fiatalok körében oly népszerűvé vált kulturális vetélkedőt, a Ki mit tud?-ot. A nevezési határidő először 1982. december 1. volt, később december 20-ig meghosszabbították. Debrecenben és a járási székhelyeken összesítették a jelentkezési lapokat. Az 1983. évi Ki mit tud? első fordulójában 198 produkciót minősít majd a zsűri. Hozzávetőlegesen 500 fiatal vesz részt megynkből a Ki mit tud?-on. A Kőlcsey Művelődési Központban gyűjtötték össze azoknak a jelentkezési lapjait, akik Debrecenben, illetve a debreceni járásban dolgoznak, illetve tanulnak. A hangszeres és vokális zene kategóriájában 65. vers- és prózamondásban 39. táncművészetben 5. egyéb kategóriában 3 produkció kerül a zsűri elé.

A Ki mit tud? első fordulóját a városi és a megyei selejtezők jelentik. Ezeket februárban rendezik meg. Február 12-én a Kossuth utca 1. szám alatti ifjúságpoly-

tikai klubban kerül sor a Debrecen városi és a debreceni járási versenyre. A rendezvény zártkörű. A hajdúvárosok — Hajdúböszörmény, Hajdúszoboszló, Hajdúnánás — február 19-én minősítik a produkciókat. A többi járás is februárban rendezi meg a selejtezőket.

Az első forduló legjobbnak ítélt produkciói jutnak tovább a március 12-én és 13-án sorra kerülő megyei döntőbe. Március 12-én a Bartók terem, 13-án a Kőlcsey Művelődési Központ színházterme ad otthont a megyei selejtezőnek. A megyei döntőtől továbbjutott versenyzők ezután Budapesten vesznek részt a kamera nélküli válogatón április 5-25. között.

A legjobbnak tartott számok kerülnek az elődöntőbe, amelyet a középdöntő, majd a döntő követ. Az első elődöntőt május 20-án közvetíti a televízió, ezt követően a július 23-án sorra kerülő döntőt pénteken és szombaton láthatjuk az idei Ki mit tud? legjobbjait.

TERMÉSZETVÉDELMI VETÉLKEDŐ

A Magyar Madártani Egyesület Hajdú-Bihar megyei csoportja januárban háromfordulós természetvédelmi vetélkedőt indít. Az első forduló anyagát már a megye összes iskolájához eljuttatták. A második forduló márciusban dolgozzák ki. A döntő májusban, Erdőspusztán, a madarak, fák napján kerül sor. Az ünnepségen az Új-

kerti Nevelési Központ általános iskolájának tanulói adnak műsort. Az első nap vetítéssel, tábornézzel telik majd el, ezt követően a Madártani Egyesület erdőspusztai megfigyelő körútra hívja a gyerekeket. A Hajdú-Bihar megyei csoport kéri az iskolákat, hogy kapcsolódjanak be a vetélkedősorozatba.

Csillag születik

Egy tudományos szempontból fontos „sárga” csillagot fedezett fel dr. Mundt nyugatnémet csillagász, az NSZK-beli Max Planck intézet munkatársa. Az égitestet a Spanyolország déli részén levő Calar Alto-i, spanyol-nyugatnémet közös obszervatóriumban észlelte; itt található Európa legnagyobb teleszkópja.

A csillag születését Teodoro Vives, a csillagvizsgáló spanyol társigazgatója jelentette be.

— Az újonnan felfedezett csillagot két egymással ellentétes irányú, igen erős gázközpontú felhővel, az úgynevezett nagy jelentőségű csillagok keletkezésének és a bolygórendszer kialakulásának szemponyjából — mondotta Teodoro Vives.

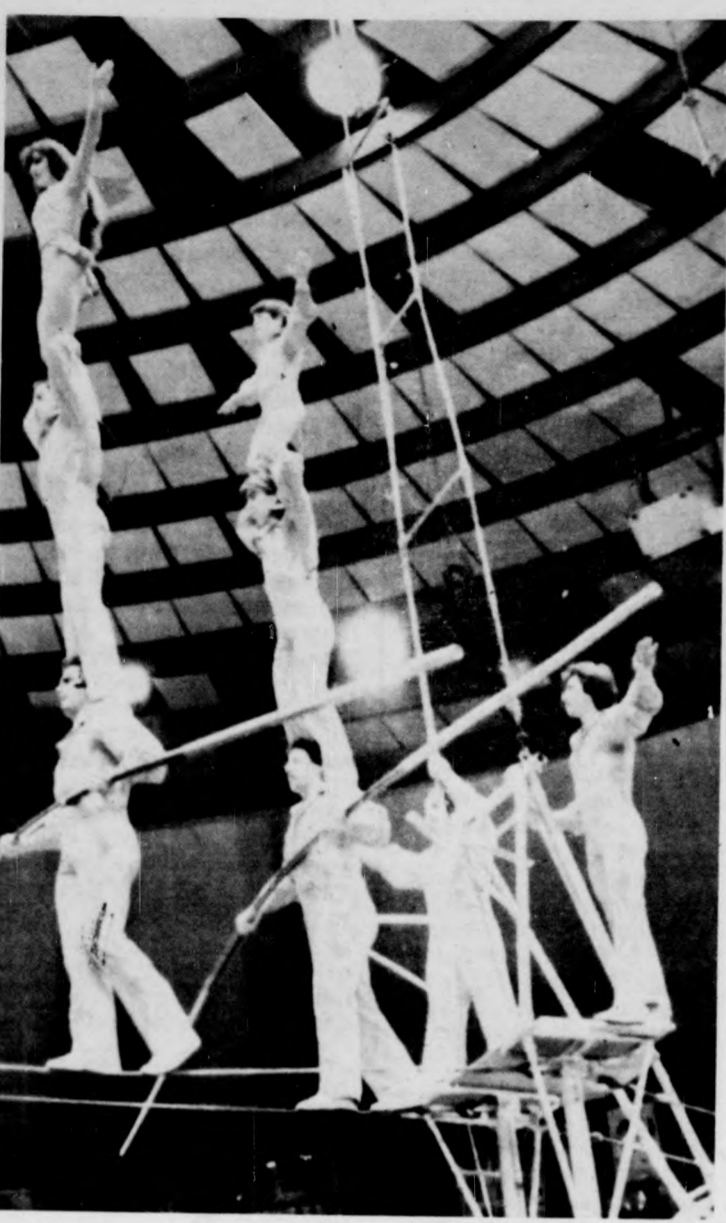
Divatbemutató a Debreceni Ruhagyárban

Hétfőn délelőtt 10 órakor kezdődött meg az a két napig tartó divatbemutató, amelyen a Debreceni Ruhagyár az 1983-as őszi-téli kollekcióját mutatta be a hazai nagykereskedelmi vállalatok, textilgyárak, Centrum áruházak képviselőinek. Az első napi bemutatón több mint 200 modell látható a meghívottak. A ruhagyár a mindennapok divatjának megfelelő, kitűnő ízléssel és nagy gondtal összeválogatott „terítéket” nyújtott az igazán válogatós kereskedőknek. A szabadidő-ruhától a marhamappa és sertésvelűr kabátokig, sőtöltözétkig szinte minden őszi-téli alkalomra való ruhadarabot bemutatott és felvonultatott.

Dicséretes, hogy a Debreceni Ruhagyár a kínálatot úgy állította össze, hogy részben importpótló, részben pedig eddig hiánycikknek számító termékekkel is kedveskedett a kereskedőknek. Ma már csak az üzletkötőkön múlik, hogy a most bemutatott divatos ruhák és kabátok bekerülnek-e az üzletek fogsáira.

Most kell dönteni (Fotó: Kalmár István)

A legkiválóbb bolgár artistaművészek január 21-én mutatták be először Üdvözlés Szófiából című műsorukat a Fővárosi Nagycirkuszban. Előadásuk hat hétig látható Budapesten.

(MTI-fotó, Benkő Imre felvétele — telefotó — KS)

Bihari vers- és prózamondó verseny

A korábbi évekhez hasonlóan 1983-ban is megrendezik a bihari vers- és prózamondó versenyt. Az immár nyolcadik alkalommal sorra kerülő kulturális seregszemlén a 14. életévüket betöltött fiatalok vehetnek részt.

A verseny elődöntőjét március 1-5. között, a középdöntőt március 21-26. között, a döntőt április 30-án rendezik meg.

A jelentkezők a magyar és a világirodalom humoros témáitól kezdve a szatíraig, illetve szatírából válogathatnak. A versenyzőknek az egyes fordulókban két-két különböző művet kell választaniuk.

Azok, akik részt akarnak venni a versmondó versenyen, január 29-ig jelentkezhetnek. A nevezéseket az alábbi címre kell postán eljuttatni: Elzett Művek beosztottjai gyára, Boockai komplex Szocialista Brigád, Berettyóújfalui, pf. 16. Széchenyi utca, 4101.

Hi-Fi-klub Debrecenben

A Kőlcsey Művelődési Központ segítségével siet azoknak, akik a mostanában nagyon divatosá vált sztereó hangzást a lakásban szeretnék élvezni, a Hi-Fi minőségű gépi zenélések hódolnak. Alapképzés, hogy egy félig zenei, félig műszaki klubot hoznak létre, ahol a koncert élményeit igyekeznek megközelíteni, s minden felmerülő problémára választ adni. Szóba kerül, hogy mi a sztereó hangzás, hogyan lehet a sztereó hangzást a lakásban létrehozni, milyen elektro-technikai és elektroakusztikai eszközök és ismeretek szükségesek ehhez. A klub január 27-én, csütörtökön 18 órakor alakul a művelődési központ körüstermében.

HÍREK

HÍRSZERKESZTŐ: IVÁN GIZELLA — TELEFON: 12-144

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS:
Többnyire gyengén felhős, túlnyomórészt napos idő várható. Csapadék nem lesz. Az éjszakai, hajnali órákban párázás lesz a levegő, kisebb körtetekben köd képződik. Az időnként még erős északnyugati szél fokozatosan méréklődik. A legmagasabb nappali hőmérséklet kedden plusz 2 és plusz 7 fok között alakul.

1983. JANUÁR 25.,
KEDD
PÁL NAPJA

A Nap két 7.20-nyuszi 16.34 órakor (Debreceni adatok: 7.09 és 16.23)

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Százötven évvel ezelőtt, 1833. január 25-én született, és 50 éves korában, 1883-ban hunyt el Josef Barák cseh író, költő, újságíró és politikus.

Újságíróként Prágában tevékenykedett, s a többi között együttműködött Jan Nerudával, a Národní Listy című napilap szerkesztőségében, amelynek hosszabb ideig felelős szerkesztője is volt. Cikkeket harcos szemlében írta: támogatta az osztrákokat, elnyomó politikájukat, valamint a katolikus egyházat, mint a Habsburg-ház elvtelen támaszát. Írásaiért több ízben is bebörtönözték.

Korán kezdett el irodalommal is foglalkozni. Lírája a népdal formáját és képeit követte, s verseiben a cseh nép belső ösztönzését, az önzetlen hazafiságot, kiakasztást sürgette. Cikkeit, előadásait, szonokliátai megemlékezőket mozgattak meg Verseit, valamint prózai írásainak legteljesebb gyűjteményét O. Králík jelentette meg 1958-ban, A Május korszakából címmel.

Távolabbi kilátások szerdától szombatig: Eleinte átmenetileg megnövekszik a felhőzet és kis mennyiségű eső, esetleg havasodás kialakulhat. Majd változóan felhős idő, számottevő csapadék nem valószínű, a reggeli órákban pára, köd. A legalacsonyabb hajnali hőmérséklet általában 0 fok körül várható. A legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 2, plusz 7 fok között alakul. Jelentős mennyiségű (legalább 5 mm) csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

CSALÁDI KRESZ. A hajdúszoboszlói 5. számú általános Iskolában a közelmúltban rendezték meg a családi KRESZ-vetélkedőt. A döntőbe tizenhat család jutott. Először helyezést ért el Dorcsin Gábor, aki hetedik osztályos lányával és ötödikes fiával indult a versenyen.

ÜZEMI TÁRLAT. A Debreceni Cipőgyárban szerdán, január 26-án 13 óra 30 perckor nyitják meg az 1983. évi üzemi tárlatot. Tárlatvezetést Tar Zoltán festőművész tart.

FOTÓKIÁLLÍTÁS. A Hajdú-Bihar megyei Tanács Kórház-Rendelőintézet közművelődési bizottsága ma, január 25-én 15 órakor a Bartók Béla uti kórház kultúrtermében H. Csongrády Márta fotóiból rendez kiállítást.

ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ. Mohos Nagy Éva operaénekes január 27-én, csütörtökön 18 órától a Tanács utca 13-15. szám alatti párházban a Hazafias Népfőnt Belvárosi II. nőtisztviselői ülése élménybeszámolót tart a nőkonferenciáról.

MŰSORAJÁNLAT. Ma este 19 óra 55 perckor a Kossuth adón hallhatják a rádióhallgatók Domány András riportját Iskolák — exportra címmel.

BEMUTATÓ. A Korunk valósága önművelő tagozat díjazott alkotásából az ifjúságszolgálati klub kiállítotermében láthatnak bemutatott az érdeklődők. Január 24-én 15 órától a háztartási mosógépek fejlődéséről és a várossá váló Berettyóújfaluról lesz kiállítás.

Közép-szlovákiai magazin. 18.30-19.10 Mezőgazdasági magazin. 19.30 TV-híradó. 20.00 Szoba, kiállítás a tengerre. Lengyel film. 21.30 Laboratórium. 22.00 Világhíradó. 22.15 Komoly zene.

POZSONY, 2.
16.30 Híradó. 16.45 Hagara mérnök hét rövid évszámoló. 17.55 Ipari tanácsok. 18.30 Flatók tévéklubja. Közben 19.30-20.00 TV-híradó. 21.30 Híradó. 22.00 Magazin. 22.25 Matematika.

BUKAREST
15.05 Köznevelés. 15.20 Dalok. 16.35 A mezőgazdaságban dolgozóknak. 16.50 A legkisebeknek. 19.45 Emberek sorsok. 20.45 Dalok. 21.30 TV-híradó.

UNGVÁR
17.00 Zenés műsor. 17.20 Eszmecsere a moszkvai pályaudvar dolgozóival. 17.40 Napszél. Tévéfilm, 5. rész. 18.00 Hírek. 19.35 Tv-dokumentumfilm. 20.40 A világ eseményei. 20.55 Heti sportösszefoglaló. 21.25 A hét eseményei moldovai nyelven.

NYIREGYZHÁZI RÁDIO
17.00 Hírek. Időjárás. Lap-szemle. 17.10 Tisztántúli katedrális. (A tartalomból: Egészségünk. Dr. Kotász Edit előadása a felső légutak gyermekkorú betegségeiről — Városról fatura — Hőféherke, mint üzlet — Hella D. — Megyei kiadványok sorsa.) 18.00 Észak-újszántúli krónika. 18.15 Dalok. Szeveanovity Zorán nagylemezéről. 18.25-18.30 Hírösszefoglaló. Műsorvezető: Gönöcz Mária.) A nap szerkesztője: Gönöcz Mária.)

MOZI • SZÍNHÁZ • TV

MOZI

Akik Bull-dozóznak hívták (olasz). Vig n. 10, n. 12, hn. 2, hn. 4, 6, n. 9.
A nagy sikerre való tekintettel prolongálva 27-től 30-ig Vig 6, n. 9. 28-tól 30-ig Apolló 4. Jeyvek elővetéiben válthatók! A **birodalom visszavág** (amerikai). Apolló 4.
Csinom Pálkó (magyar). Horváth Árpád 6.
Dolva szép az élet (magyar). Főszerepben Latabár Kálmán). Híradó f. 12, hn. 2, hn. 4, hn. 6.
Egy és a kenguru (ausztrál). Meteor mese 3.
Egy esep méz (angol). 16). Delta f. 6.
Ez Amerika (amerikai). 16). Meteor n. 6, n. 8.
Eretnék (francia). Híradó f. 10, hn. 8.
Huckleberry Finn és a csirkefogók (szovjet). Meteor 3.
Langusza reggelire (olasz). Apolló n. 10, n. 12.
A nagy balhé (amerikai). Meteor mese n. 6.
Szemben a világgal (francia). 16). Apolló 6, 8.
Szívzár (magyar). Apolló hn. 2.
Tűzharc (angol). Vig kamara f. 5, f. 7.
Zsarolás (román). Klinika 5.

TELEVÍZIO

BUDAPEST, 1.
7.58 Műsorismertetés. 8.00 Tévétorna. 8.05-11.20 Iskolatév. 11.20 Képzés. 14.05-16.00 Iskolatév (ism.). 16.02 Műsorismertetés. 16.05 Hírek. 16.10 Ember és Föld. Az Iberiai-félsziget állatvilága. Spanyol rövidfilmsorozat. 16.35 „Élet az éveknek”. Nyugdíjasok műsora. 17.10 A katona hazajön. Amerikai film. 17.50 Reklám. 17.55 XXXII. San Remó-i dal-fesztivál. Részletek a galasztból. 18.25 Képzés. 18.30 Scherwin pillanatok. 19.00 Reklám. 19.10 Tévétorna. 19.15 Esti mese. 19.30 TV-híradó. 20.00 Az Onedin család. Angol tévéfilmsorozat. X4. rész: Rejtelt áramlás. 20.50 Stúdió '83. A Televízió kulturális hetilapja. 21.30 Unokáink sem fogják látni. 22.20 TV-híradó, 3.

BUDAPEST, 2.
20.00 Műsorismertetés. 20.01 Gorkij: Zilkovék. Jelenetek egy család életéből, két részben. Követés és a Szegedi Nemzeti Színházról, felvételeiről. Közben: 21.10 TV-híradó, 2. 22.45 Képzés.

SZÍNHÁZ

Csokonai Színház
Ma 19 órakor Lear király — Szentpétery-bérlét.
Művelődési Központ
Ma 19 órakor Ösbemutató — Szerdahelyi-bérlét.

POZSONY, 1.

9.20 Autóok-motorosok társasága. 9.50-11.15 Tévéfilm (ism.). 11.40 Francia nyelvtanfolyam. 12.10 Világhíradó. 16.01 Lengyel dokumentumfilm. 16.30 A tudomány és a technika világa. 17.15 Matematika. 17.55

Napirend végzett

ÜLÉST TARTOTT A NÉPI ELLENŐR

Ülést tartott a megyei Népi Ellenőrség. Az ülés napirendjében az 1982. évi munka- és szociális munkaterv és az 1983. évi munkaterv szerepelt.

A NEB tavalyi munkájától kezdve az állami vezetők számoltak megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

Figyelemre méltó a tavalyi munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

A NEB által végrehajtott munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

A NEB által végrehajtott munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

A NEB által végrehajtott munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

A NEB által végrehajtott munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

A NEB által végrehajtott munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

A NEB által végrehajtott munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

A NEB által végrehajtott munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.

A NEB által végrehajtott munkáról szóló beszámoló, amelyben megállapították, hogy a NEB teljesíti a feladatokat, amelyek elvárásai, és a munkatervben megfogalmazottakat.